ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

Ижтимоий-сиёсий шаҳар рўзномаси

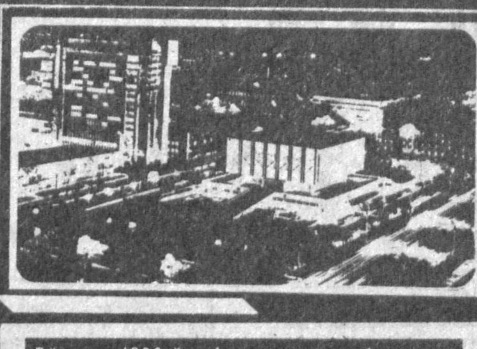

Рўзнома 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 13 (7. 955) ◆ 1992 йил 21 январь, сешанба ◆ Нархи 50 тийин

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсатининг халққа

МУРОЖААТНОМАСИ

Азиз ватандошлар!

Тошкент шаҳрининг Талабалар шаҳарчасида шу йил 16 январда бўлган воқеалар республикамизнинг барча софдил кишилари қалбини ларзага солди. Деярли барча ижтимоий табақалар вакилларининг республика Президентига, Олий Кенгашига ва ҳукуматига кўпдан-кўп мурожаатлари ана шундан далолат бериб турибди.

Ушбу масала юзасидан тузилган республика комиссияси иш бошлади. Унинг хулоса ва таклифлари аҳолига хабар қилинади.

Бугун эса Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати Тошкент шаҳридаги Талабалар шаҳарчасида ташкил этилган оммавий тартибсизликлар муносабати билан меҳнаткашларга, ўқувчи ёшларга, республиканинг барча аҳолисига қуйидаги Баёнот билан мурожаат қилишни зарур деб ҳисоблайди.

Республикада яшаётган ҳар бир киши шуни билиши керакки, Ўзбекистоннинг давлат мустақиллигини ўнлаб давлатлар тан олган, уларнинг кўпчилиги билан дипломатия муносабатлари ўрнатиш ҳақида келишиб олинган, Ўзбекистон Республикасини БМТ аъзолигига қабул қилиш масаласи кўриб чиқилаётган бир пайтда ўзларини Ўзбекистон фуқароси деб ҳисобловчи баъзи кимсалар ўз республикаларини жаҳон жамоатчилиги олдида обрўсизлантиришга, мустақил давлатимизни қарор топтириш йўлидаги ижобий ишларни барбод қилишга интилишмоқда.

Улар айрим вазирликлар, идоралар, банк муассасалари, олий ўқув юртлари раҳбарларининг масъулиятсизлиги оқибатида стипендиялар ва купонлар ўз вақтида берилмаганлигидан, нон кечикиб келтирилганлигидан ва шунга ўхшаш бошқа сабаблардан фойдаланиб, талабаларнинг бир қисмини ғайри қонуний ҳатти-ҳаракатларга жалб этишга муваффақ бўлдилар. Бу ҳаракатлар оммавий тартибсизликларга айланиб кетди, ур-йиқитлар бўлди, талабаларнинг ўзларига хизмат қилиб турган объектлар ёқиб юборилди.

Афсуски, бозор иқтисодиётига ўтиш шароитида республика раҳбарлари эркин нарх-наволарни жорий этиш ва аҳолини ижтимоий ҳимоялаш юзасидан кўраётган чора-тадбирлардан талабалар етарли даражада хабардор қилинмаган. Ана шу ҳол иғвогарларнинг эҳтиросларни жунбушга келтиришига, ёлғон-яшиқ йўллар билан ёшларни қўзғатишига, тўқнашувлар келтириб чиқаришига, шундан сўнг иқтисодий ва ижтимоий масалаларни бир чеккага йиғиштириб қўйиб, нуқул сиёсий талабларни илгари суришларига имкон берди.

Шу муносабат билан ҳар бир киши виждони олдида ана шу саволларга жавоб берсин.

Иқтисодиётни бозор муносабатларига ўтказишга қаратилган тадбирлар мажмуини амалга оширмай туриб, уни эски маъмурий-буйруқбозлик усуллари билан ривожлантириш мумкинми?

Бутун тараққиёт олами ўзаро муносабатларни бозор иқтисодиёти қоидалари асосида ташкил этаётган ва собиқ иттифоқнинг барча республикалари, шу жумладан энг яқин қўшниларимиз ҳам эркин нарх-наволарга ўтган бир пайтда бизда эски нархларни сақлаб қолиш мумкин эдими?

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг охирги сессиясида бу саволларга: йўқ, мумкин эмас, деган қатъий жавоб берилди. Бироқ шу билан бирга, сессияда таъкидланганидек, бизнинг республикамиз ҳамдўстликка кирувчи мустақил давлатлар орасида энг охирги бўлиб ана шу қадамни ташлади, чунки аввало аҳолини, айниқса пенсионерлар, талабалар, ўқувчилар, кам таъминланганларни ижтимоий жиҳатдан ҳимоялаш керак эди.

Раёсат умид билдирадики, сиз бу йўлда амалга оширилаётган жами чора-тадбирлардан, шу жумладан стипендиялар икки баравардан зиёдроқ оширилганлигидан ва талабалар ошхоналарида нарх-наволар эскича сақланиб қолганлигидан хабардорсиз. Бешта чегарадош республикадаги энг зарур моллар чакана нархларининг қиёсий жадвали депутатларга кўрсатилганлигини ва рўзномаларда босилиб чиққанини эслатиб ўтиш кифоя. Ҳар қандай бегараз ва холис фикр юритувчи инсон бу масалада ҳам бизнинг республикамизда ҳозирги оғир ўтиш даврида одамлар ҳаётини енгиллаштириши мумкин бўлган ҳамма ишлар қилинганлигини эътироф этмоғи керак.

Шундай экан, гап нимада? Нима сабабдан бир гуруҳ шахслар сафсатабозларча чақириқлар, қуруқ ваъдалар билан, объектив қийинчиликлардан фойдаланиб, вазиятни издан чиқаришга, одамлар қалбига ҳавотирлик солишга, чет эллардаги дўстларимизда шубҳа туғдиришга ҳаракат қилмоқдалар?

Бунинг жавоби шундоққина кўриниб турибди. Уларга бизда амалга оширилаётган миллий тотувлик сиёсати, республика раҳбарлари ҳақиқий мустақиллик йўлида жамиятни жипслаштиришга қатъият билан ҳаракат қилаётганлиги ёқмаётир. Улар ўзларининг жирканч ишларини яна ҳам каттароқ кўламда амалга ошириш учун одамлар орасига нифоқ солишни, нотинчлик келтириб чиқаришни, ҳокимият тизимларидан жой олишни жуда-жуда истайди. Улар қонунчиликни мустаҳкамлаш, ҳар турли суиистеъмолларга, айниқса иқтисодиёт ва савдо соҳасидаги суиистеъмолларга барҳам бериш, меҳнаткашлар қонини сўриб ётган мафия гуруҳларининг жиноятқорона фаолиятига чек қўйиш соҳасида бошланган ишдан қўрқадилар.

Бундай «арбоблар» (агар шундай айтиш жоиз бўлса) ўз манфаатларини ҳимоя қилиш учун Ўзбекистон мустақиллигининг ашаддий душманлари билан бирлашишлари, ҳар қандай сарф-харажатдан қайтмасликлари, одамлар тақдирини ва ҳатто ҳаётини гаровга қўйишлари ҳар бир кишига аёндир.

Шаҳарчада талабалар ва милиция ходимлари ярадор бўлгани учун, бир йигитнинг жони бевақт узилгани учун, ўнлаб кишиларнинг мажруҳ тақдири учун худди ана шу қўрқоқ ва масъулиятсиз, ўзлари панада қолиб ифлос ниятларини алданган кишилар ёрдамида амалга ошираётган сафсатабозлар гуноҳкордир.

Раёсат ўз гуруҳларининг даъволарини ҳамма нарсадан устун қўяётган ва ғаразли манфаатлари учун курашда ҳеч нарсадан қайтмайдиган сиёсий иғвогарларнинг қилмишларини қатъиян қоралайди.

Раёсат оммавий тартибсизликлар чоғида ҳалок бўлган йигитнинг оиласи ва қариндош-уруғларига чуқур ҳамдардлик изҳор қилади, ҳукумат ҳам, маҳаллий ҳокимият идоралари ҳам оғир дамларда бу оилани қўллаб-қувватлайдилар деб ишонч билдиради.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати миллатидан, ижтимоий мавқеидан, динидан ва қайси партияга мансублигидан қатъи назар, барча фуқароларни ҳозирги мушкул дамларда ғоят масъулиятли, бардошли ва сабр-тоқатли бўлишга, жонажон Ўзбекистонимиз истиқлолини мустаҳкамлаш учун шахсан ҳисса қўшишга чақиради.

Раёсат ушбу даъватни ёшларга, энг аввало талабаларга қаратади, чунки республиканинг келажагини уларнинг билими ва касб тайёргарлиги ҳал қилади.

Шу сабабли ҳозир талабаларнинг асосий вазифаси ўқишдан, ўзлари танлаб олган ихтисоснинг сир-асрорларини билиб олишдан, ҳозирги замон фани, техникаси ва технологияси ютуқларини чуқур ўрганишга тинимсиз интилишдан иборатдир.

Албатта, юқори малакали, ўз касбининг эгалари билан ишлашдан манфаатдор бўлган меҳнат жамоалари, болалари ўзларининг чуқур билимлари ва шу туфайли ғоят самарали меҳнатлари эвазига яхши яшашига интилаётган ота-оналар, доно маслаҳатларига қулоқ солиш ёшларимиз учун ҳам қарз, ҳам фарз бўлган ҳурматли оқсоқолларимиз бу олижаноб ишдан четда қолишлари мумкин эмас.

Ҳозир энг муҳими одамлар ўртасидаги тотувлик ва ишончни, жамиятдаги барқарорликни кўз қорачиғидек асрашдан, ҳаммамиз ҳамжиҳат бўлсаккина, қийинчиликларни енга олишимиз, республикамизни ижтимоий-иқтисодий ривожланишнинг янги марраларига олиб чиқишимиз, унинг барча фуқароларига муносиб турмушни таъминлаб беришимиз мумкинлигини эсда тутишдан иборатдир.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг Раёсати.

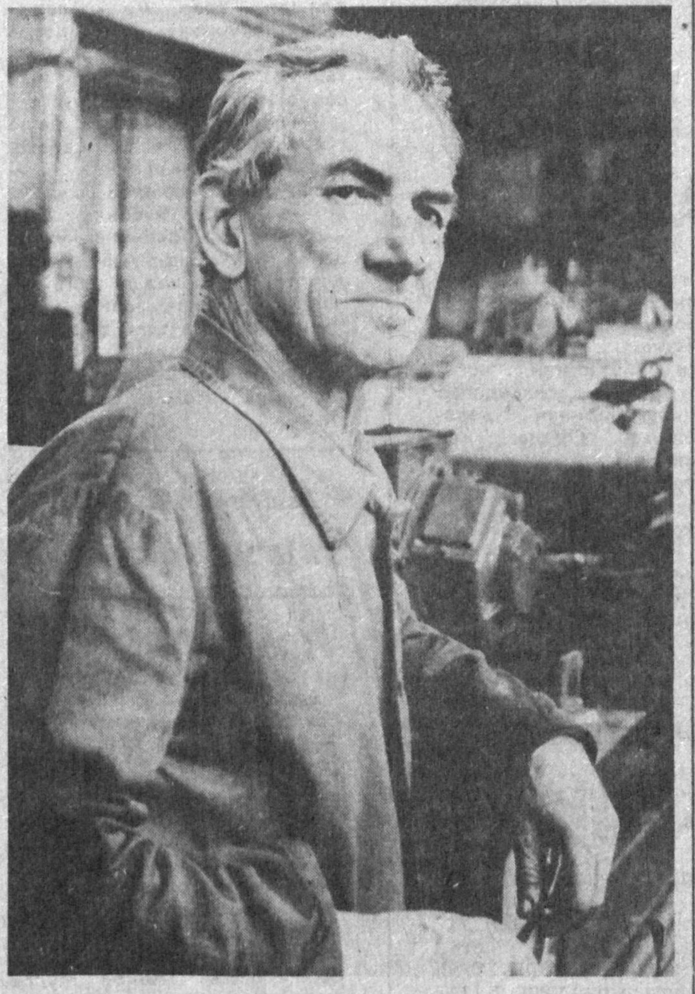

«Подъёмник» ишлаб чиқариш бирлашмасида 48 йилдан бери меҳнат қилаётган Николай Кобиленский ҳамкасблари орасида сифатли маҳсулот тайёрлаши билан олқишга сазовор бўлганлардан.

СУРАТДА: Н. Кобиленский.

Бугунги кун нафаси

ЖУМҲУРИЯТИМИЗДА

● Тошкент шаҳар халқ депутатлари Куйбишев район Кенгаши ташаббуси билан АҚШ Бостон шаҳри ҳокимлиги вакиллари иштирокида ўтказилган «Бозор иқтисоди шароитида маҳаллий ҳокимият» мавзуидаги семинар тугади. Бир ҳафта давомида семинарда ўндан ортиқ лекция ва суҳбат тингланди. Американлик меҳмонлар Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ва Тошкент шаҳар ҳокимлигида қабул қилиндилар, Бухоро ва Самарқандда бўлдилар.

● Орол комитети Амударё қуйи қисмида рўй берган табиий офатни бартараф этиш учун ўз фондидан 200 минг сўм пул ажратди.

● Туркиянинг «Сабах» ва «Миллиёт» нуфузли кундалик рўзномаларининг вакиллари Ўзбекистон ҳаёти билан танишмоқдалар. Улар республика ташқи ишлар вазирлигида қабул қилиндилар.

ҲАМДЎСТЛИКДА

● Бугун Москва шаҳар коммунистик ва ишчи партиялар ташаббуси билан Владимир Ильич Ленин вафотининг 68 йиллиги муносабати билан Москвадаги унинг номидаги Марказий музейда мажлис ўтказилади.

● Туркманистонда сўнгги кунлар ичида иккинчи марта қатор озиқ-овқат маҳсулотлари, моллар ва хизматлар нархлари арзонлаштирилди. Жумладан, сут, ун, балиқ, гўшт маҳсулотлари, болалар учун моллар, маиший хизмат, газ, электр энергияси, иссиқлик таъминоти учун нархлар кескин камайди.

● Якшанба куни Жанубий Осетияда ўтказилган референдумнинг дастлабки якунларига кўра унинг аҳолисининг аксарият кўпчилиги Жанубий Осетия мустақил бўлиши ва Россия Федерацияси таркибига кириши учун овоз берди.

● Грузияда 25 январдан 15 мартгача ер ислоҳоти ўтказилиши эълон қилинди. Фуқароларга ер бепул доимий фойдаланиш учун берилиши мўлжалланмоқда.

● Қозоғистонда вилоят ижроия комитетлари тугатилиб, маҳаллий ҳокимият Президентнинг вакиллари бўлган маъмурларга топшириладиган бўлди.

ХОРИЖДА

● Якшанба куни Болгарияда ўтказилган президент сайловининг иккинчи босқичида тахмин қилинганидек, Желю Желев ғалаба қозонди. Маълумки, у Демократик кучлар иттифоқи номзодидир. Собиқ коммунистик, ҳозир социалистик партия номзоди бўлган Велко Вилканов сайловда иштирок этган фуқароларнинг 47 фоизидан кўпроғининг овозини олишга муваффақ бўлди.

● Ироқ келгуси ҳафтада Қувайтга 12 та ҳарбий самолётни қайтариб бериш ниятида. Бу самолётлар ўтган йили Форс кўрфазидаги уруш пайтида Қувайтдан Ироққа олиб кетилган эди.

● АҚШда чиқадиган «Нью-Йорк таймс» рўзномасининг ёзишича, Жорж Буш Ироқ раҳбари Саддам Ҳусайнни ҳокимиятдан четлатишнинг турли йўлларини қидирмоқда. Жумладан, Америка авиациясининг Ироқ ҳарбий иншоотларига ракета ва бомба зарбалари берилиши мўлжалланяпти.

● Швециянинг Гётеборг шаҳрида ўтказилган қуръа ташлаш натижаларига кўра Мустақил Давлатлар Ҳамдўстлигининг терма командаси футбол бўйича Европа биринчилигининг финал қисмида иккинчи гуруҳда Германия, Голландия ва Шотландия спортчилари билан куч синашадиган бўлди.

Бугунги кун нафаси

МАЪРИФАТ МАРКАЗИ

Суратли ахборот

Халқлар дўстлиги кўчасидаги республика киночилар уйининг ёнида куни кеча Ўқитувчилар уйи фойдаланишга топширилди.

Ҳа, муаллимларимиз йиғилиб ўзларининг ютуқ ва муаммоларини муҳокама қилиш, тажриба алмашишлари мумкин бўлган бундай даргоҳни анчадан бери орзу қилардилар. Аввалги мавжуд мослаштирилган кичик бинода эса бундай шарт-шароитлар йўқ эди.

«Узагропромстрой»нинг қўли гул қурувчилари томонидан янги муаллимлар марказининг бунёдга келиши учун 4 миллион сўм атрофида қурилиш ишлари бажарилди. Энди келажак авлодга зиё тарқатувчилар учун ушбу уй, ўйлаймизки, маданий-маърифий тадбирлар уюштириш, илғор тажрибаларни алмашиш ва уни ҳаётга тадбиқ этиш учун марказ бўлиб қолади. Чунки ажойиб мажлислар зали, кутубхона, компьютер комплекси, ижодий суҳбат-музокаралар ўтказиш учун кичик зал, турли соҳалар бўйича клублар энди доимо ўқитувчилар хизматида.

— Янги бинодан мактаб таълимининг барча йўналишлари бўйича зарур шарт-шароитлар яратилган Ўзбекистон Республикаси халқ таълими вазирлигининг ўқув-методика маркази жой олди, — дейди халқ таълими вазирининг ўринбосари Ҳамидулла Қаюмович Йўлдошев. Зеро, бу ерда республикамизнинг турли бурчакларидан келган ўқитувчилар ўз фанлари бўйича малакали маслаҳатлар олишлари, мактаб фаолиятини янгилаш бўйича тавсиялар ва йўл-йўриқлар, шунингдек, янги дастурлар ва ўқув режалари билан танишишлари учун тўлиқ имкониятлар яратилади. Республика ўқув-методика маркази ва Ўқитувчилар уйи бир-бирларини тўлдирган ҳолда мактабларнинг педагогик жамоаларига ёрдам кўрсатиш бўйича ишларни янада тўлақонли олиб боришлари мумкин бўлади.

Қувонарли томони шундаки, Ўқитувчилар уйи қошида республика халқ таълими фахрийларининг музейи ҳам ташкил этилади. Бу хабар барча ўқитувчилар томонидан зўр қувонч билан кутиб олинди. Шу куни Ўқитувчилар уйининг очилиш маросимида қатнашган кўпчилик муаллимлар ўз дил сўзларини изҳор этишди.

— Биз тажриба алмашиш, малакали маслаҳатлар олиш ва умуман дам олиш ва ҳамкасбларимиз билан бир пиёла чой устида мулоқот қилиш мумкин бўлган марказнинг ташкил этилишини анчадан бери орзиқиб кутардик, — деди сўзга чиққан шаҳар фахрий ўқитувчилар кенгашининг раиси Шораҳим Гадойбоев. — Ва шундай имкониятга эришганимиз учун беҳад шодмиз. Ўқитувчилар уйининг келажакда муаллимларнинг маҳоратларини ўстиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилувчи маърифат ўчоғига айланишига умидвормиз.

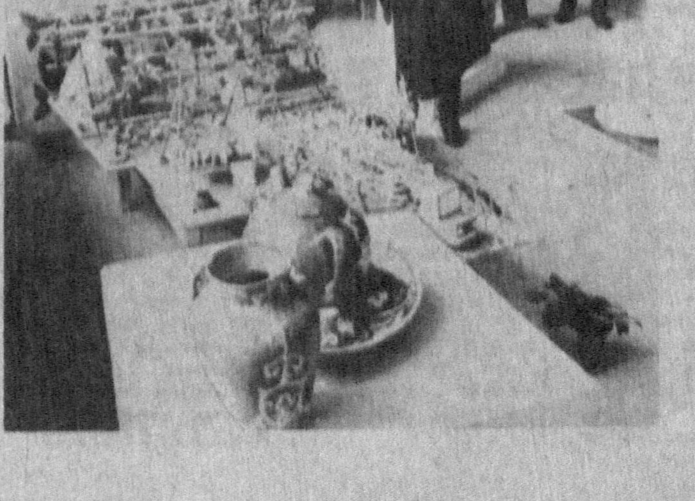

Бозор иқтисодиёти сари одимлаётган республикамиз келажакда хорижий мамлакатларга ўзининг энг иқтидорли талабаларини тажриба алмашиш, ишбилармонлик сирларини ўрганиш учун юбориши табиий. Шундай пайтда таълим-тарбия ишларини кучайтиришда муҳим роль ўйнайдиган муаллимлар марказининг фаолият бошлаши айни муддаодир.

Шариф ИСМОИЛОВ.

СУРАТЛАРДА: Ўқитувчилар уйининг очилиш тантаналаридан лавҳалар; ўқувчилар ўзлари тайёрлаган экспозицияларни намойиш қилмоқдалар.

Рустам Шарипов суратлари.

ЖУРНАЛИСТЛАР БИЛАН УЧРАШУВ

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. А. Каримов 20 январь куни Тошкентда журналистлар билан учрашди. Учрашувга республика оммавий ахборот воситаларининг вакиллари, шунингдек Ўзбекистонда жойлашган мухбирлар таклиф этилдилар.

И. А. Каримов талабалар шаҳарчасида рўй берган воқеаларга баҳо берди, ана шу тартибсизликлар ортида республикадаги вазиятни беқарорлаштиришга интилаётган кучлар турганини таъкидлади.

И. А. Каримов журналистларнинг кўплаб саволларига жавоб қайтарди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИНИНГ РАЁСАТИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг раёсати 1992 йил 16 январь куни Тошкентнинг талабалар шаҳарчасида рўй берган воқеалар чоғида юзага келган муаммоларни ҳал этиш учун шу йилнинг 17 январида тузилган республика комиссияси таркибига қўшимча равишда қуйидаги ўртоқларни киритди:

Аъзамхўжаев А. А. — Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши ёшларга доир сиёсат комитетининг раиси

Арзиматов А. А. — Ўзбекистон Ёшлар уюшмаси Марказий Комитетининг биринчи котиби

Каримов А. — Тошкент Давлат дорилфунуни ёшлар уюшмаси комитетининг биринчи котиби

Мутасаддилар фикрича

ИШЛАЁТГАН ФАХРИЙЛАРГА НАФАҚА ТЎЛАШ ШАРТЛАРИ

Кўплаб ишлаётган меҳнат кексаларининг шу ҳақдаги сўровларини инобатга олиб, бу хусусда тушунтириш беришни шаҳар социал таъминот бошқармаси бошлиғи ўринбосари Р. Васинадан илтимос қилдик.

— Шу йилнинг 1 январидан фуқароларни нафақа билан таъминлаш ҳақидаги Қонуннинг тўла жорий қилиниши муносабати билан ишлаётган нафақахўрларга ҳозирги олаётган иш ҳақлари ва даромадлари ҳисобга олинмаган ҳолда шошилинч меҳнат шартномалари тузилган тақдирдагина уларнинг иш жойларидан нафақа тўланади.

Ишлаётган нафақахўрлар (тўла ҳажмдаги нафақа олиш ҳуқуқига эга бўлган ишчилар, усталар ва ҳоказолардан ташқари) шошилинч меҳнат шартномасини тузмаган бўлсалар, уларга шу йилнинг 1 январидан бошлаб кексалик нафақаси тўланмайди.

Ўзбекистон касаба уюшмалари кенгаши федерацияси шу йилнинг 6 январида имзоланган 07/11 сонли хатида корхона, муассаса, ташкилот, жамоа ва давлат хўжаликлари касаба уюшмалари комитетларига мавжуд 25-формадаги кўрсатманомага нафақанинг энг кам миқдорини 350 сўм қилиб белгилаш юзасидан ўзгартишлар киритишни топширди.

Шу муносабат билан корхона, муассаса, ташкилот вакилларига 25-формага ўзгартиш киритиш учун уларни ижтимоий таъминот идораларига юбормай, балки уни ўзлари мустақил амалга оширишларини илтимос қиламиз.

Шу йилнинг 1 январидан бошлаб янги нафақаларнинг энг кам миқдори бундан ортиқ бўлган тақдирдагина бу ўзгартишлар ижтимоий таъминот идоралари томонидан киритилади.

ЙЎЛ ҲАҚИ ҚАНЧА?

Барча турдаги транспортлар ишини мувофиқлаштириш ва йўналтириш бошқармасидан муҳарририятимизга маълум қилишларича, Ўзбекистон Республикасининг давлат нарх-наво комитети томонидан шу йилнинг 9 январида чиқарилган 4/1 сонли қарорига биноан тасдиқланган 06—40-сонли чакана нархлар прейскурантига асосан шаҳар йўловчилар ташиш транспорти учун йўл ҳақи чипталарининг янги нархлари белгиланди.

Шаҳар ичида трамвай, троллейбус, автобус ва метрода кира ҳақи 30 тийин, тезюрар автобусларники эса 40 тийин қилиб белгиланди.

Шаҳар ичида трамвайлар учун ойлик йўл ҳақи карточкаларининг баҳоси — 14 сўм 40 тийин бўлди. Корхона, муассаса ва ташкилотлар учун пул ўтказиш йўли билан эса — 24 сўм. Троллейбуслар учун бу кира ҳақи 18 сўм (30 сўм), автобуслар — 24 сўм (45 сўм) қилиб белгиланди.

Аралаш транспортда юриш учун ойлик карточкалар, трамвай-троллейбуслар учун — 24 сўм, троллейбус-автобуслар учун — 27 сўм, трамвай-троллейбус-автобуслар учун — 30 сўм.

Трамвай-троллейбус-автобуслар учун бир кварталлик карточкалар эндиликда 90 сўм бўлди. Йўл ҳақи тўлашдан озод қилинган фахрийлар, ногиронлар учун ойлик карточкалар имтиёзли нархларда сотиладиган бўлди. Бунда автобус — 12 сўм, трамвай-троллейбус (умумийлаштирилган) — 9 сўм, троллейбус-автобус (умумийлаштирилган) — 13 сўм, трамвай-троллейбус-автобус — 14 сўм қилиб белгиланди.

Умумий таълим, музика ва бадиий мактаблар ҳамда мактаб-интернатлар (кечки мактаб ўқувчиларидан ташқари) ўқувчилари учун ойлик карточкалар имтиёзли баҳоларда сотилади: автобус — 6 сўм, трамвай-троллейбус — 4,5 сўм, троллейбус-автобус — 7 сўм, трамвай-троллейбус-автобус — 8 сўм.

Шаҳар йўловчилар ташиш транспортидан бепул фойдаланиш ҳуқуқига эга бўлган йўловчиларнинг илгариги имтиёзлари сақланиб қолинади.

РЎЗНОМА— МУШТАРИЙ—РЎЗНОМА

Муштарий хабар беради...

ИМТИҲОН ОЛДИДАН

МУХТОР Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясининг катта залида ўзбек халқ чолғу асбоблари куллиёти битирувчиларининг концерти бўлиб ўтди.

— Бугунги анжуманни ўтказишдан асосий мақсадимиз, дейди куллиёт декани А. Умаров, — битирувчиларнинг давлат имтиҳонларига нечоғлик тайёр эканликларини кўриш эди. Бундан ташқари, устозларнинг амалий ёрдамини уларга концерт орқали етказишдир.

Концертда соз сирларини тушунадиган, дирижёрлик санъатига лаёқати бор З. Туропов, А. Сохиев, М. Бобоназарова сингари ўнга яқин талабалар ўз маҳоратларини намойиш этишди.

Хўжа РУСТАМОВ.

...мақтайди

ЯНА БИР МУВАФФАҚИЯТ

ЁШ созанда Қаҳрамон Назиров ғижжакда таратган тароналар мусаффо тонг нафаси, денгиз тўлқинларининг мавжларидек тингловчилар қалбини забт этади. Мухтор Ашрафий номидаги Тошкент Давлат консерваториясида мухлислари Қаҳрамоннинг ижрочилик санъатидан баҳраманд бўлишди. Концертда композиторлик ижодиётига мансуб бўлган асарлар билан бирга, ўзбек халқ классик куйлари ижро этилди. Тингловчиларда, айниқса, халқ йўлида ижро этилган «Чоргоҳ», «Бебоқча», «Эй сабо» каби куйлар ва шу билан бир қаторда академик услубда ижро қилинган Икром Акбаровнинг ғижжак учун яратган иккинчи концерти, Набло Сарасетенинг «Интродукция ва тарантилласи» ва бошқа асарлар катта таассурот қолдирди. Қаҳрамоннинг ижрочилик маҳоратига эришишида устози Мурожон Тошмуҳамедовнинг хизмати катта бўлган.

У консерваторияда ўқиб юрган чоғидаёқ жумҳурият ижрочи созандалар танловида қатнашиб, биринчи даражали совриндор бўлганди. Орадан кўп вақт ўтмай Қаҳрамон Назиров жумҳуриятлараро ижрочилар танловида ҳам қатнашиб биринчиликни олди.

Мана, икки йилдирки, моҳир созанда, яна устози билан мусиқа сирларини ўрганишни давом эттирмоқда. Бугунги анжуманни Қаҳрамоннинг яна бир муваффақияти, деса бўлади.

Рустам ХЎЖАЕВ.

...мулоҳаза юритади

УЗУККА КЎЗ БЎЛАРДИ

ШУ йил ёзда ҳукумат раҳбарларининг ташаббуси билан Бешоғоч мавзесида буюк аллома, мутафаккир бобокалонимиз Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги муносабати билан Миллий боғ яратилди. Уни лойиҳачилар, меъморлар, усталар, инженер-техник ходимлар ва бошқалар дид билан, тез кунда бунёд этдилар. Миллий боғга ўрнатилган улуғ шоирнинг салобат тўкиб турган сиймоси атрофга файз-таровват бериб турибди. Унда — гўзал фавворалар, гуллар уфуриб турган ўзбекона хиёбонлар кўрган одамнинг дилини мунаввар этади.

Келгуси йил баҳорда Миллий боғнинг айрим камчиликлари ўрнига қўйилиб атроф-муҳит янада сайқал топади. Одатда буюк сиймолар ҳайкали пойига, яқин кишилар қабрига гуллар қўйилади. Бу яхши одат. Лекин улуғ ҳазрат Навоийнинг ҳайкали пойига магнит лентасига ёзиб олинган афоризмлари, ҳикматли сўзлари, етук актёрлар ижросидаги монологлар, хушовоз ҳофизлар: Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов, домла Ҳалим Ибодов, Жўрахон Султонов, Ориф Алимахсумов, Орифхон Ҳотамов, Фаттоҳхон Мамадалиев ва бошқа ёш хонандалар ижро этган ғазалларни кунига икки мартадан эшиттириб турилса, нур устига аъло нур бўларди. Бу ишларга Маданият вазирлиги бош-қош бўлиб, махсус бир одам тайинлаб қўйилиши керак, деб ўйлайман.

Айниддин ЗАЙНИДДИНОВ,
Ўзбекистон Журналистлар уюшмасининг аъзоси.

...илҳомланади

ҲАВОЛАНМА

Сен жуда ҳам ҳаволаб кетдинг,
Қалбда титрар гинам — овозим.
Менга ором — энг оғир меҳнат
Сенга эса азоб — лавозим.

Олғирликка ўрганиб қолдинг,
Қўлингни торт элнинг ошидан —
Эскирган бош кийимин одам,
Олиб қўяр бир кун бошидан?

МУҲАББАТ

Шохимиздан узилдик эрта,
Қурт тушган бир нақш олмадек.
Эркаланиб оқдик ирмоқдай,
Лек дарёга қуйилолмадик?!

Чингиз ДОЛИМОВ,
Тошкент чинни заводи ишчиси.

...миннатдорчилик билдиради

РУСТАМ ҚОРИ ХОТИРАСИ

ЯҚИНДА Тошкент давлат цирки биносида хушовоз хонанда Рустам қори Турсунов хотирасига бағишланган «Мангу куй излаб» номли театрлашган концерт уюштирилди. Бу хотира-кечасининг ҳомийси «Нигоҳ» фирмасидир.

Кечада Рустам қорининг ҳамкасблари, шогирдлари томонидан у ижро этган қўшиқлар айтилди. Унинг одамийлиги, камсуқумлиги эсланди. Созанда ва қўшиқчилардан Исмоилжон Ғуломов, Муҳриддин Холиқов, Эркин Раҳмонов, Муҳаммаджон Хидиралиев, Музаффар Мирмаҳмудов, Файзулла Бобоев, Ҳабибулло Шамсиев, сўз усталаридан Раҳматилла Мирзаев, Обиджон Асомов, Ботир Муҳаммадхўжаевлар йиғилганлар хизматида бўлишди.

Хотира-кечаси охирида Рустам қорининг рафиқаси Мавлуда Турсунова оиласига ҳамиша ғамхўр бўлган, тасодифий ҳалокат туфайли ўттиз олти ёшда ҳаётдан бевақт кетган турмуш ўртоғини кўзда ёш билан хотирлади. Ҳамда ушбу хайрли хотира-концерти ташкилотчиларига миннатдорчилик билдирди.

Абдулла ТОЛИПОВ,
меҳнат фахрийси.

...таклиф қилади

ЎКСИМАНГ, ТАҚДИРДОШЛАР!

Қатағон йилларида бадарға қилинганларнинг авлодлари уюшмамизга аъзо бўлаяпти. Айни кунларда сафимиз 300 нафардан ошди. Уюшмамизнинг байналмилал гуруҳларидаги 60 нафар кишидан 6 нафари ўзбек фарзандларидир.

Лекин қатағон қилинганлар орасида ўзбеклар жуда кўп-ку! Улар эҳтимол бизнинг уюшмамиз борлигидан бехабардирлар. Сизларга уюшмамизнинг эшиклари очиқ, сафларимиз мустаҳкамланишига мунтазирмиз.

Собир МЎМИНОВ,
Республика сиёсий қатағон қурбонлари уюшмасининг Қибрай бўлими кенгаши раиси.

ШАҲАР ЧЕККАСИГА КЎЧИРИЛСА

Ҳаммамиз шаҳримиз ҳавосининг мусаффо бўлишини истаймиз. Шунинг учун Тошкентни бошқа шаҳарлар ва районлар билан боғловчи автоманзилгоҳларни шаҳар чеккасига чиқаришни таклиф қиламиз. Масалан, Чирчиқ, Бўстонлиқ, Олмалиқ, Ангрен, Оҳангарон, Паркент, Заркент ва Бекобод томонларга йўл оладиган автобусларнинг автоманзилгоҳи «Роҳат» кўли атрофида бўлиши керак. Бошқа томонларга йўл олувчи автобусларнинг автоманзилгоҳлари ҳам шаҳар чеккасига кўчирилса, озодалигимиз ва ҳавомизнинг софлигини таъминлаш сари амалий иш бошланган бўлар эди.

Аҳмад Яссавий номидаги маҳалланинг бир гуруҳ фаоллари.

...ранжийди

БЎЗЧИ БЕЛБОҚҚА ЁЛЧИМАС

ҲУКУМАТИМИЗ биз педагогларга кўплаб қулайликлар яратаётганидан беҳад мамнунмиз, албатта! Аммо баъзида ана шу қулайликлардан тўлиқ фойдалана олмаймиз. Масалан, учинчи фарзандим 2,5 ёшга тўлганда боғчага йўлланма олиш учун Киров район халқ таълими бўлимига боргандим. Бироз кеч қолган эканманми, ўша куни менга йўлланма насиб қилмади. Шундан сўнг: «Боғчада тарбиячи бўлиб ишлайман, илтимос йўлланма берсангиз» деб районо мудирига мурожаат қилдим. Афсуски, у киши: «Хонадан чиқиб кетинг, ҳамма боғчага жой тўлган», деб ҳужжатларимни отиб юборди. Мактабда ўқитувчи бўлиб ишлайдиган яна бир аёлга ҳам худди шундай муомала қилди. «Нега бақирасиз, бундай қилишга ҳаққингиз йўқ. Ўзим тарбиячи бўла туриб йўлланма ололмасам, буни қандай тушунса бўлади? Бунинг устига битта гуруҳда 20 та ўрнига 50 та болага таълим-тарбия беряпмиз» десам яна ўдағайлашга тушди. Хуллас, уйга йўлланма ололмай қайтдим. Бўзчи белбоққа ёлчимас деб шунга айтсалар керак-да.

Нодира РАСУЛОВА.

Анъаналар— халқ мулки

ФАРМОНБИБИ ТАБРИКЛАДИ

Бу мактабда кўп йиллардан бери бир ажойиб анъана давом этиб келади. Бирор учрашув ёки ижодий кеча ўтказилса, Фармонбиби ва унинг етти келини хизматда бўлишади.

Фармонбиби — мактабнинг она тили ва адабиёти ўқитувчиси Умида Носирова ёнидаги етти нафар ёрдамчиси билан бу гал ҳам тантанага ташриф буюрганларни илиқ кутиб олишди. Улар меҳмонларни «Хуш кўрдик» дея давра тўрига таклиф этишгач, мактаб раҳбари Насиба Алимова сўз олиб, шундай деди:

— Бугун жамоамизда катта тўй. Билим даргоҳида баракали меҳнат қилган олти ўқитувчимизни нафақага кузатаяпмиз. Бундай қувончли дамлар ҳар бир кишининг умрида унутилмасдир. Агар билим даргоҳи 1953 йилда ишга тушиб, бу муаллимларнинг кўпчилиги ўша вақтдан бери ишлаётганликларини инобатга олсак, уларни мактаб устунлари деб фахрлансак арзийди.

Шундан сўнг кекса муаллимларга тўн кийгазилиб, эсдалик совғалари улашилди. Мактабнинг бадиий ҳаваскорлик дастаси ижросида куй қўшиқларга, қўшиқлар эса дил сўзларига уланиб кетди. Даврани бошқараётган Ноиба Муллажонова рус тили ва адабиёти фанидан дарс берса ҳам бугун ўз тўйини нишонланаётганлардан бири — Тўхтамурод ака Шотуроповнинг шогирдидир. Очиғи, у мактабда янги иш бошлаганда ўзбек тилида гаплашишга анча қийналарди. Тўхтамурод аканинг саъйи-ҳаракати билан эндиликда сўз устаси бўлиб кетди. Ёшларга ана шундай жонкуярлик қилаётган Тўхтамурод ака Ўзбекистон Республикаси халқ таълими аълочиси деган номга сазовор бўлган.

— Мен фахрийлардан яна бири — Эргаш ака Пўлатовни 21 йилдан бери биламан, — деди биз билан суҳбатда Навоий номли 40-ўрта мактаб раҳбари Баҳодир Каримов. — Инсон дастлаб иш бошлаганида албатта ён-атрофидагилардан маслаҳат олади, ўрганади. Чунки ўқиш бошқа, амалий фаолият бошқа. Эргаш ака болалар билан тил топа олишимга жуда кўп меҳнатларини сарфладилар. У кишидан жуда миннатдорман.

Кечада барчани рақсга чорловчи қувноқ куй янграйди. Куйнинг сержилва оҳангларига мос равишда муқом қилаётган табаррук устозларга разм солар эканмиз, қалбимизда беихтиёр уларга нисбатан ҳавас ва ҳурмат уйғонади. Ҳозиргина даврадан шодон чиқиб келган Муборак опа Соатовани суҳбатга тортамиз:

— Опажон, рақсга тушишингизни кўрган одам сизни сира нафақа ёшида деб ўйламайди. Қувончингиз билан ўртоқлашсангиз.

— Шундай кунда хурсанд бўлмай бўладими, ахир! Диққатга сазовор жойи шундаки, менинг шу билим даргоҳида ишлаётганимга ҳам, мактаб ташкил этилганига ҳам 38 йил тўлди. Бу жуда фахрлидир. Тантанада иштирок этаётган ўқитувчиларнинг кўпчилиги шогирдларим. Бу ҳам мен учун катта бахт. Киши ўзгаларга фойдаси тегаётганлигини билган сари ёшариб бораверар экан.

Катта тантана, иззат-икромлар билан нафақага кузатилаётган Тўхтамурод Шотуропов, Эргаш Пўлатов, Қудрат Исматов, Азиза Расулова, Наима Насриддинова ва Муборак Соатоваларни улар кўп йиллардан бери меҳнат қилиб, эъзоз топган Октябрь районидаги 141-мактаб жамоаси қизғин қутлади. Мазкур тантана турмушимизга тобора чуқур сингиб бораётган ажойиб анъана ҳамда урф-одатлар ҳаётимизга кўрк бағишлашини яна бир бор намойиш этди.

Дония ЗОКИРОВА.

Навоий номидаги республика санъат мактабида Ўзбекистоннинг турли вилоятларидан келган кўплаб иқтидорли болалар таълим олмоқда. Улар ўзбек тили ва адабиёти, тарих, санъатшунослик ва бошқа кўпгина фанлардан сабоқ олиш билан бирга музейларда бўлиб, олимлар, мусаввирлар ва археологлар билан учрашувлар ўтказмоқдалар. Ўқувчиларга турли олий ўқув юртлари ва мактабларнинг тажрибали муаллимлари дарс ўтмоқдалар.

СУРАТДА: ўқитувчи Жамила Шарипова тарих фанидан дарс ўтмоқда.

Равиль Альбеков сурати.

Шифобахш гиёҳлар

ҚОРА АНДИЗ

ҚОРА андиз кўп йиллик, пояси тик ўсувчи, сертук ўсимлик. Унинг илдизолди барги йирик, узун бандли, тишсимон қиррали, пастки томони юмшоқ, гуллари тўқ сариқ рангда, меваси эса чўзиқ бўлади.

Қора андиз нам ерларда, ўтлоқлар ва тоғ ёнбағирларида ўсади. Халқ табобатида доривор ўсимлик сифатида кенг ишлатилади. Ривоят қилишларича, унда тўққизта сеҳрли куч бор эмиш. Унинг русча номи «девятисил» ёки «девясил» деб аталиши ҳам бежиз эмас. Қадимги Юнонистон ва Римда илдизпояси таомларга солинган.

Бу ўсимлик ўрта асрда маданийлаштирилган. Аммо маълум муддат унутилди. Кейинги асрларда уни ўстиришга яна катта эътибор берила бошланди. Шарқ табобатининг бобокалони Абу Али ибн Сино қора андизни бўғин оғриқларига, балғам кўчирувчи, юракни кучлантирувчи омил сифатида ишлатган.

Илмий табобатда қора андизнинг илдизпояси ва илдизидан фойдаланилади. Таркибида 2-3 фоиз эфир мойи, сапонин, инулин, лактон, қанд ва бошқа бирикмалар бор. Уларнинг ҳаммасида аччиқ модда — алантопикрин мавжудлиги аниқланган. Ана шундай моддаларга бой бўлгани сабабли у бир қанча хасталикларни даволашда катта самара беради. Масалан, илдиз қайнатмаси нафас йўллари ва ўпка шамоллаганда асосан йўтал қолдириш, шунингдек енгил пешоб, ўт (сафро) ҳайдовчи, қон тўхтатувчи омил сифатида қўлланилади. Бундан ташқари, ошқозон-ичак фаолиятини бир маромга солади. Турли тери касалликлари (экзема, қўтир, нейродермит)ни даволашда ўсимлик баргини ярага қўйиб, гиёҳ қайнатмаси ёрдамида обзан (ванна) қилиш ва яраларни ювишда фойдаланилади. Бунинг учун қора андиз илдизидан 100 грамм олиниб, бир литр қайноқ сувга қўшилади, ва 15 дақиқа давомида қайнатилиб тиндирилади.

Шуҳрат СОАТОВ.
Тошкент район, Келес шаҳридаги 3-марказий дорихона мудири, олий тоифадаги доришунос.

Мирзамир МИРЗАШАРИПОВ.
доришунос.

Камтарона касб эгалари

ТАОМИ ЛАЗЗАТЛИ

2-бирлашган касалхонада Ферузани яхши билишади. У ошпаз. Бу касби билан шифокорларнинг ҳам, беморларнинг ҳам ҳурматини қозонмоқда.

— Мен икки-уч касалхонада ётиб даволандим. Ҳар қайсисида ҳам беморлар учун тайёрланган овқатлардан маза-матраса бўлмас эди. Бу ернинг овқати нимагадир иштаҳани очади, — дейди бемор Р. Турсунова. — Ферузанинг қўли дард кўрмасин, жуда пазанда экан.

Дарҳақиқат Феруза тайёрлаётган палов, шўрва, мошкичири, шовла, ширгуруч ва бошқа таомларни беморлар жуда хуш кўришади. Чунки у шифохонада даволанаётганлар олдидаги масъулиятни чуқур англайди. Агар таомлар рўйхатидаги шакар, бодринг, лимон, печенье, помидор бўлмаса, уни албатта талаб қилиб олади.

— Бозор иқтисодиёти шароитида ҳам қийналаётганимиз йўқ, — дейди Феруза Ҳуснидинова, беморлар нимани талаб қилсалар ҳаммасини муҳайё қилишга ҳаракат қиламиз. Сут, қаймоқ ва мева шарбати эрталабки нонуштага ҳам, тушлик ва кечқурунги овқатларга ҳам қўшиб берилади. Бундан ташқари ҳар бир беморга пишлоқ, қатиқ ёки колбаса ҳам тарқатилади.

Ферузанинг меҳнат фаолиятига эндигина 10 йил бўлди. Ўрта мактабни битиргач тўғри шу ерга келиб ишлай бошлаганди. Эндиликда у моҳир пазанда сифатида ўз касбини ардоқлаб келмоқда.

Иззатилла РУСТАМОВ.

МЕҲРГА ДЎСТ, ИФФАТГА СИНГИЛ

ОЛИС-олисларда, баланд тоғлар ортида, Алпомишу Барчинойлар юртида менга қадрдон бир гўша бор. Унда сарғиш сочлари қўнғироқ, юзларини дашт шамоли қорайтирган, қўлларидан атиру-ифор эмас, даланинг ҳиди келадиган бир қиз яшайди. У — менинг синглим. Бу қиз гоҳо тоғдек орзуларини жажжи юрагига сиғдиролмаган кезларда даласи томон югуради, яшил майсазорга бошини қўйиб тип-тиниқ самога тикилади, чечакларга сирларини шивирлайди, момосидан эшитган ўгитларни хаёлан такрорлаб қизаринади, сўнг... узоқларга меҳр ва соғинч кўзлари билан термулиб қолади. Мен унинг интизор нигоҳларини доимо ҳис этиб яшайман, соғинчлари қалбимга нидо бўлиб қуюлади. Хаёлан унга мактублар бита бошлайман ва битикларимни дайди шамоллар ҳукмига топшираман. Сезаман: у қиз куннузун иш билан банд, кечқурунлари олмалар тўпиллаб тўкиладиган супага ўтирганча, ойнинг ёруғида опасидан келган хатни ўқишга тутинади...

«Сенинг ўн етти ёшингни олчалар қийғос гуллаб турган боққа қиёслайман, деб ёза бошлайман. — Бу боғдан муаттар ҳаволар сочилади, бу боғнинг эрталарида Ҳайрату Қувонч, кундузларида Меҳру Муруввват, тунларида Иффату Малоҳат яшайди. Боғ томон борар йўл эса хатарли, унда Ғазабу Адоватнинг, Фисқу-Фасоднинг, Нафратнинг макони бор. Сен бу йўлдан юриб эмас, учиб ўтгил менинг азиз сингилжоним... Айт, фаришталар сени қанотларида кўтариб ўтсинлар..

Мен ўша боғда бўлганман. У дамни эслайман: нафис олча гуллари сочларимга қўнар, сўнг оёқларим остига тўкиларди. Вужудим хушбўй ислардан сармаст, руҳим самоларда учиб юрарди. Юрак шунчалар беғубор, шунчалар беташвиш эдики... тобора шу гўзал ҳилқатнинг бағрига сингиб борардим

Бирдан.... шамол турди, боғнинг шаффоф ҳаволарига чангу-тўзон ёпирилди. Балки лаҳза ўтди, балки йил ўтди, мен ўзимни бошқа бир дунёда кўрдим. Бунда эса ҳаёт деганлари узоқ тунларда орзу қилганим каби эмас, мутлақо бошқача эди. Бу ерда муҳаббатнинг йўлларида хиёнат, иффатнинг йўлларида нафрат, меҳрнинг йўлларида фасод қилич яланғочлаб турарди. Мен умримнинг олтин дақиқаларини шу дунёнинг кураш майдонида бой бераяпман, гоҳо ғолибману гоҳо мағлубман!

Энг покиза ҳаволардан нафас олиб, қутлуғ бир боғдан ўтиб келаётган менинг муниса синглим, сенга яшашни ўргатмоғим шарт, курашни ўргатмоғим шарт бу кун. Сен туннинг Ёлғонларига учма, Ғазаб отларига минмагил, Фасод кўчаларидан юрма... Сен меҳрга дўст, иффатга сингил, садоқатга ёр бўлгил... Кўнглингнинг тиниқ осмонларида ҳар қушники учирма, зеро у осмонлар мусаффолигича қолсин. Кўзларингнинг ёғдусини ҳар кимга сочмагил, билгилки ҳар ким сени тўғри тушунавермас, Сўзларингнинг болини ҳар кимга тутаверма, болнинг таъмини ҳаммаям билавермас, ишқнинг чироғини ҳар кўнгилда ёқмагил, ҳар ким ҳам унинг ёғдусини англай билмас...

Сен тонгни кутиб яша, умид қушлари тонгда келадилар, сен кундузларни кут, у инсонлар қалбини торозуда ўлчаб турар, сен оқшомни-да кут, тун кўнгилнинг соқчисидир, билгилки ҳар қанча ёлғонлар ҳам бу соқчилар маконини ёриб ўтолмас...»

Мактуб ниҳояланди. Мен синглимни юлдузларга термулганча хаёлга чўмиб турган ҳолатда кўраман. Сўнг ўзим-ла хаёл гирдобида қоламан. Ҳаёт деганлари не ўзи? Агар рост бўлса, биз қайта-қайта дунёга келаётган кўҳна олам тилсимларининг калити қайда? Нега инсонлар орасида баъзан ўзингни танҳо сезасан? Қудуқ олдида туриб сувга зор бўлган каби... Нега инсонлар орасида туриб меҳру-мурувватга интиқ бўлиб яшайсан, нега? Ёки қанчалик кўп яшаб, қанчалик кўп билсанг яшаш шунчалик қийиндир деганлари... Беихтиёр ортимга боқаман: шунда абадий қолиб кетган олчазор боғни, унинг мусаффо ҳаволарини соғинаман. «Болаликнинг беғубор хотироти билан яшамоқдан ўзга лаззат йўқ» дейман ўзимча. Шунда... Олисларда, менга қадрдон гўшада яшаётган, кўнгли кўнглимга туташ қизни эслайман, унга хаёлан мактублар битгим келади. «Ёзганларимни ўқиб опангнинг сенга нима демоқчи эканлигини уқдингми, менинг азиз сингилжоним» дея бошланади бу мактуб...

Гулчеҳра ЖАМИЛОВА.

«Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчиларининг маҳорати йилдан йилга ортиб бормоқда. Шундай қилмаса ҳам бўлмайди-да. Чунки бозор иқтисодиёти фақат сифатли маҳсулотни тан олади. Шуни тўғри тушуниб етган тикувчилар бежирим ва сифатли кийимлар тикишни ўзларига одат қилиб олишган. Кўплар қатори Хусния Тошматова ҳам ўз ишининг устаси саналади. Шунинг учун ҳам уни ҳамкасблари чексиз ҳурмат қилишади.

СУРАТДА: тикувчи Хусния Тошматова.

Ҳамид Сулаймонов сурати.

Табиат—ҳаёт чашмаси

ЖАРИМА СОЛГАН БИЛАН

БУГУН деярли барча турмушимиздаги оғир шароит сабабларини англаб етган. Ҳамма соҳа қатори табиатни муҳофаза қилиш борасида ҳам кўпчилик куюниб юрибди. Жумладан, Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети аъзолари махсус назоратчилар гуруҳида уюшиб, жойлардаги корхона раҳбарларига масъулиятсизликларини исботлаб бериш билан овора. Улар эса билганларидан қолишмаяпти. Баъзи корхона раҳбарларига ҳайронсан. Кўрсатма устига кўрсатма олишади. Жарима устига жарима тўлашади. Ўзлари раҳбарлик қилаётган завод ва фабрикалар атроф-муҳитга, соғлиғимизга зарар келтирса олинадиган бошқа даромадларнинг қандай аҳамияти бор?!

Яқинда шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети аъзолари ташаббуси билан «Тоза ҳаво» операцияси ўтказилди. Текширишлар шуни кўрсатдики, шаҳарнинг турли корхоналаридан чиқадиган 521,7 тонна чиқиндининг 116 тоннаси зарарли моддалар сифатида ҳавога кўтарилархан. Бунинг асосий сабаби, завод ва фабрикалардаги иш қурилмаларининг атрофи ўралмаганлиги, чиқинди сувларнинг тозаланмасдан шаҳар сув тармоқларига оқизилаётганлигидир. Бу ҳол текширишлар олиб борилаётган деярли барча корхоналарда юз бериши аниқланди. Ачинарлиси шундаки, шу корхоналарда бунинг олдини олиш, ҳаво мусаффолигини таъминлаш учун барча шарт-шароитлар етарли. Санитария-техника жиҳозлари заводи ойда 68 тонна зарарли чиқинди чиқаради. Аммо заводда бунинг олдини олиш учун ҳеч қандай чора кўрилмаган. Иш қурилмаларидан очиқ ҳолда фойдаланилади. Бош муҳандис ўринбосари Б. Токовенко бунга ўта эътиборсизлик билан қарайди. «Ўрта Осиё газ-автоматика», «Сув хўжалиги машиналари тажриба ишлаб чиқариш бирлашмаси», ёғочни қайта ишлаш ва 2-теричилик заводларида ҳам табиатни муҳофаза қилиш йўлида ҳеч қандай чора қўлланилмаган. Бу завод раҳбарларига камчиликлари кўрсатиб ўтилди. Жавобгарларга жарима солинди. Аммо биз корхонадан чиқиб кетишимиз билан аҳвол яна эскичасига давом этиши аён. Шу боис ҳам, А. Икромов, Ҳамза ва Бектемир номли район ижроия комитети раҳбарлари бундай эътиборсизликларнинг олдини олиш учун зарур чора-тадбирлар қўлламаса бўлмайди.

Шунингдек, йўл назоратчилари иштирокида 909 та транспорт воситалари, 31 та автомобиль транспорти базаси, еттита техник хизмат кўрсатиш станциялари устидан текшириш олиб бордик. 351 ҳайдовчидан 3510 сўм жарима ундирилди. Автомобиль йўллари механика базаси директори Т. Абдувалиевнинг лоқайдсизлиги Ленин номли ижроия комитети масъул раҳбарларига маълум қилинди.

Аммо жавобгарлар устидан юқори ташкилотларга шикоят қилиш, уларга жарима солиш билан аҳволни яхшилаб бўлмаяпти. Бўлмайди ҳам. Токи, ҳар биримиз инсофга келмагунимизча мавжуд шароитни яхшилаш учун чоралар изламагунимизча шаҳримиз табиатини асрай олмаймиз.

Муборак ХОНХЎЖАЕВА,
Тошкент шаҳар табиатни муҳофаза қилиш комитети тарғибот бўлимининг мудири.

Янги рукн: янги кишилар, янги мақсадлар

Мустақил Ўзбекистонда туб ўзгаришлар қилиш зарурати раҳбар ходимларни танлаш, жой-жойига қўйишга ҳам янгича ёндошишларни талаб этмоқда. Сўнгги вақтда ҳукумат катта идораларига тайинланаётган раҳбарлар худди шундан далолат беряпти. Буни ҳисобга олган ҳолда рўзномамиз саҳифаларида «Янги кишилар, янги мақсадлар» рукнини очишга жазм этдик. Биз бу рукн остида бериладиган суҳбатларда янги раҳбарлар қарашлари, нуқтаи назарлари ҳақида муштарийларда тасаввур ҳосил қилиш билан бир қаторда уларнинг янги лавозимда қайси режаларни амалга оширишни кўзлаётганлари, мақсадлари ҳақида ҳам ҳикоя қилишни мўлжаллаяпмиз. Биринчи суҳбат учун яқинда Ўзбекистон телевидениеси раҳбарларидан бири қилиб тайинланган Жаҳонгир Маматовни танлаганимиз бежиз эмас.

ЎЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИ: ЎЗГАРИШЛАР БЎСАҒАСИДА

Суҳбатдошимиз 1955 йилда туғилган, оилали, тўрт фарзанди бор. Тошкент Давлат дорилфунунининг журналистика куллиётини тамомлагач, илк меҳнат фаолиятини «Тошкент ҳақиқати» рўзномасида мусаҳҳиҳликдан бошлаган. Кейинчалик «Совет Ўзбекистони» (Ҳозир «Ўзбекистон овози») рўзномасининг Самарқанд вилояти бўйича ўз мухбири. Бир қанча вақт Ўзбекистон Республикаси Президенти аппаратида халқ депутатлари билан ҳамкорлик шўъбасининг мудири бўлиб ишлади. Яқинда эса Ўзбекистон Давлат телерадиоэшиттириш компанияси раисининг «ойнаи жаҳон» бўйича ўринбосари этиб тайинланди. Республикада хизмат кўрсатган журналист, Ўзбекистон халқ депутати.

— Жаҳонгир, республикамиз Олий Кенгаши сессияларида Ўзбекистон «ойнаи жаҳони»да ўзгаришлар қилинишини зарурлиги ҳақида кўп куйиниб гапирган сиздек журналистнинг айнан шу соҳага раҳбарлик қила бошлаганингиз кишини қувонтиради.

— Раҳмат. Миннатдорчилик билдириш билан бирга бу вазифа зиммамга катта масъулият юклаганини айтиб ўтишни лозим топаман.

— Ишни албатта жамоа билан танишувдан бошлаган бўлсангиз керак.

— Шундай қилмоқчи эдим. Чунки бирга ишлаётган одамлар билан бирма-бир гаплашмай, уларни яқиндан билмасдан туриб раҳбар бўлиш мумкин эмас. Афсуски, ҳозирча компания ташкил этилиши билан боғлиқ ташкилий ишлар кўлами бунга имконият бермади.

— Республика телевидение ва радиоэшиттириш давлат комитетининг компанияга айлантирилгани муайян ижобий ўзгаришларга олиб келадими?

— Албатта. Аввало шуни таъкидлашим керакки, дунёдаги телевидениелар асосан икки мақсад: ахборот ва дам олишга, кўнгилочар кўрсатувлар бериб боришга қаратилган. Биз эса фаолиятимизни бундай негизда ташкил этолмаймиз. Сабаби, 74 йил давомида халқимиз ўз маданиятидан айрилган, миллий қадриятларимиз йўқотилган. Шундай экан кишиларимиз яна ўзлигини англаши, уларнинг миллий руҳини қайтаришга алоҳида эътибор бериш талаб этилади. Ҳозирги иқтисодий қийин шароитда ҳар ким ҳам рўзнома ёки ойнома сотиб ололмаслиги мумкин. Аммо «ойнаи жаҳон» деярли барча хонадонларда бор. Ана шу имкониятдан оқилона фойдаланишни ўз олдимизга мақсад қилиб қўйдик. Президентимиз Фармонига кўра давлат комитетининг компанияга айлантирилгани эса истиқбол йўлларини очиб бериши аниқ. Чунки илгари комитет давлатга иқтисодий томондан муте қилиб қўйилган бўлса, энди бу борадаги барча масалалар мустақил ҳал қилинади. Энди тижорат кенг йўлга қўйилади. Вазирликлар, идоралар билан бевосита алоқа ўрнатиб, шартномалар асосида иш юритишни режалаштирдик. Иқтисодий манфаатдорликни оширишда тижорат ниҳоятда қўл келишини бир мисол орқали кўрсатиб ўтиш кифоя. Масалан, Америка телевидениелари шу омилга катта аҳамият бераётганлиги туфайли йилига 35 миллиард доллар даромад олишмоқда. Келгусида тележурналистларимизга ижодий эркинлик берилиши ҳам муҳим ўзгаришлардан биридир. Телевидение билан ижодкор ўртасида контракт тузилиши пировардида кўрсатувлар сифатини яхшилаш ва ошкораликнинг таъминланишига ўз таъсирини кўрсатмасдан қолмайди. Мен таъкидлаётган бу масалалар компаниямиз олдида турган асосий вазифаларнинг бир неча йўналишлари, холос.

— Хайрли ўзгаришлар қилинаётган экан, бу ўзгаришларнинг мевасидан қачон баҳраманд бўламиз?

— Ҳеч бўлмаганда олти ой вақт керак. Бундай дейишимнинг боиси, агар ҳаракат қилинса, рўзнома қиёфасини тез кунда ўзгартириш мумкин. Аммо телевидениеда бундай осонликча мақсадга эришишга техника билан боғлиқ жиҳатлар йўл бермайди. Соғлик-саломатлик бўлиб, шу жойда ишлаб туриш насиб этса, келгусида кунига ками билан битта орзиқиб кутиладиган кўрсатув тайёрлашга эришиш ниятимиз бор.

— Ниятингизга етинг. Аммо бунга қандай эришмоқчисизлар?

— Аввало одамларни телевидениега ўргатиш керак. Шунинг учун ҳафта давомида уларнинг руҳиятини очадиган, катта маънавий озуқа берадиган кўрсатувлар тайёрлаб бориш зарур. Обрўли одамларнинг шу кеча-кундуздаги воқеаларга муносабати кўпчиликни қизиқтиради. Улар билан тез-тез ошкора мулоқот уюштиришни режалаштирдик. «Якшанба учрашуви» деб номланган янги рукн остида таниқли шоирлар, ёзувчилар, олимлар ва бошқа машҳур кишиларнинг турмуш тарзи, фарзандлари, оилавий муҳити, ижодхонаси таништириб борилади. Қизиғи шундаки, ижодкорларимиз оила даврасига айнан якшанба, дам олиш куни ташриф буюрадилар. Халқимиз азалдан кулгисевар. «Кулмасангиз кулдирамиз» номли кўнгилочар дастур одамларга озгина бўлса ҳам яхши кайфият улашади, деб умид қиламиз. Пайшанба кунлари диний мавзуларда туркум кўрсатувлар намойиш этилади. Агар эътибор берган бўлсангиз янгиланган «Ўзбекистон» кўрсатуви мазмун жиҳатдан «Ахборот»дан бутунлай фарқ қилади. Унда асосан янгиликларни ёритиб боришга ҳаракат қилаяпмиз. Эндиликда ҳар соатда телетомошабинлар ахборотлар билан танишиб борадилар. Яна бир янгилик. Яқин кунларда «Туркистон» дастури «ойнаи жаҳон» юзини кўради. Мазкур дастурдан Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикаларида рўй бераётган муҳим воқеалар ўз ўрнини топади.

— Хорижий давлатлар, хусусан Шарқ мамлакатлари дастурларини намойиш этиш ҳам мўлжалланаяптими?

— Ҳозирча бунга техник жиҳатдан имкониятларимиз йўқ. Аммо мустақил Республикамиз қайси давлат билан ҳамкорлик қилиш ҳақида битим имзолаётган бўлса ҳар икки томон телевидениелари ўртасида шартномалар тузилаяпти. Масалан, Туркия билан телефильмлар ва бошқа маҳсулотларни айирбошлашдан тортиб мутахассислар тайёрлашгача бўлган барча масалалар аниқ-равшан келишиб олинди. Келгусида дунёнинг барча бурчагида албатта тележурналистларимиз бўлишига эришмоғимиз керак. Жаҳон халқлари маданиятимиз, турмуш тарзимиз билан Останкино телеминораси орқали эмас, балки бевосита яқиндан танишсинлар. Хорижий юртларга чиқиш, умуман телевидениеда муайян ўзгаришлар қилиниши Ўзбекистон Давлат телерадиоэшиттириш компаниямизга яқинда раис қилиб тайинланган Эркин Қаҳҳорович Ҳайитбоевнинг саъйи-ҳаракатига ҳам боғлиқ.

— Сиз ўйлаётган нарсалар, режаларингизга у кишининг муносабати қандай?

— Ҳозирча фикримиз бир жойдан чиқаяпти.

— Кези келганда яна бир саволни бермоқчиман. Кейинги пайтда Марказий телевидениенинг «ТСН», «Вести» ва бошқа кўрсатувларида Ўзбекистон ҳақида нотўғри маълумотлар бериш, ҳатто ўринсиз ташвиқот юргазиш ҳоллари рўй бермоқда. Мустақил Республиканинг телекомпанияси бунга чек қўйишга ўз таъсирини ўтказа оладими?

— Фақат бир нарсани айтиб ўтишим мумкин. «Ҳамдўстлик» давлатлари ўртасида ҳали дастурларни ёритиш юзасидан шартномалар тузилгани йўқ. Қайсики телевидение нотўғри ахборотлар бераётгани аниқланса, келажакда республика унга маблағ ўтказмай қўйиши мумкин. Агар ниятлари бошқа бир миллатни ҳақорат қилиш бўлса қаттиқ янглишишади. Инсон ҳақ-ҳуқуқини қаттиқ туриб ҳимоя қилишга бор куч-ғайратимизни аямаймиз.

— Рўзномамизга қандай тилагингиз бор?

— Ўтган йили Ўзбекистон «ойнаи жаҳони»да намойиш этилаётган кўрсатувлар ҳақида телетомошабинларнинг фикр-мулоҳазалари ёритиб борилгани менга жуда маъқул бўлган эди. Агар иложи бўлса шу яна давом эттирилиб ёки янги рукн остида туркум мақолалар эълон қилинса бу ишимизга яқиндан ёрдам беради, деб ўйлайман. Ўз навбатида жамоамиз кўрсатувларнинг мазмунли ва қизиқарли чиқиши учун бор маҳоратларини ишга солаверади.

Суҳбатдош Саъдулла ШОДИЕВ.

Ҳаёт сабоқлари

И Л И Н Ж

САВРИ ХОЛА ўғлини кута-кута қош қорайганини ҳам сезмай қолди. «Нима бўлдийкин-а. Ҳеч бунақа ҳаяллаб қолмасди-ю. Ё ўртоқлари билан кино-пинога тушиб қолдимикин-а. Ҳа, майли, ишқилиб тинч бўлсинда» хаёлидан ўтказди у. Кейин ошхонадан косага ўзига мошхўрда сузди-да, истар-истамас бир-икки қошиқ хўплаган бўлди. Ахир ёнида ўғли бўлмаса томоғидан овқат ўтармиди!? Қани энди раҳматли эри Мелибой ака ҳаёт бўлсаю, анча бўй чўзиб мўйлаби сабза уриб қолган Рустамжонни кўриб бирам қувонса! Биттаю-битта ўғлини боқиб катта қилгунча қанча машаққатларни бошидан кечирмади Саври хола. «Ҳозир ўзи ишлаб ўзи пул топаяпти. Новвойхонага шогирдликка бериб чакки қилмадим. Худо хоҳласа яна икки-уч йилдан кейин бошини иккита қилиб қўяман. Кейин невараларимни боқиб ўтираверaман» деб яна хаёл оғушига чўмди.

Эшикдан ҳовлиқиб кириб келган қўшнисининг ўғли Аҳмаджон унинг ширин хаёлларини остин-устун қилиб юборди.

— Ҳа тинчликми, Аҳмаджон?

— Саври хола, Чорсу бозорида иккита мелиса Рустамни милиция таянч пунктига олиб кетишаётганини кўриб қолдим.

— Нималар деяпсан, болам. Нима, менинг ўғлимни жиноятчига чиқариб қўйяпсанми?

— Сизга кўрганимни айтяпман.

Қўшни боланинг гапини эшитган Саври холанинг тинчи бузилди. Ўзини қаерга қўйишга жой тополмай қолди. «Наҳотки ўғлим?» дедию, тили калимага келмай қолди. У унсиз фарёд чекар, кўзларидан эса дув-дув ёш оқарди. Бир оздан сўнг ўзини қўлга олиб кийинди-да, бозор ичида жойлашган милиция таянч пунктига йўл олди.

Саври холани балоғат ёшига етмаган ўсмирлар билан шуғулланувчи милиция лейтенанти қарши олди. У сочларига оқ оралаган, қадди букилган аёлнинг нима мақсадда келганлигини англагач, даб-дурустдан шундай деб қолди:

— Ўғлингиз бир қизнинг қулоғидан тилла сирғасини юлиб қочаётганда қўлга тушган. Ўзи ўғлингизнинг юриш-туришидан ҳеч хабар оласизми?!

— Куну тун кўз-қулоқ бўлиб тураман, ўғлим, — деди ўпкаси тўлиб Саври хола. — Шомдан кейин доим уйда бўлади. Дайди болаларга ўхшаб ярим кечагача кўчада сандирақлаб юрмайди. Қандай қилиб жиноятга қўл урдийкин-а? Эгни бут, қорни тўқ бўлса. Ўзим емасам, ичмасам ҳам шунга бўлсин дейман, — ўзини тутишга ҳаракат қилса ҳам кўз ёшларини тиёлмасди.

— Ўзингиз ишлайсизми, хола?

— Ҳа, фаррошман.

— Боланинг отаси борми?

— Бояқиш раҳматлик бўлиб кетган. Отаси бўлганда олдингизда бошимни хам қилиб ўтирармидим, болам.

— Дарвоқе, бу билан учинчи марта қўлга тушиши. Икки галдан бери ёшлигини инобатга олиб ва ўзининг берган ваъдасига ишониб қўйиб юборардик. Аммо бу сафар кечирилмайди. Қилмишига яраша жазосини олади.

— Тўхтанг, тўхтанг, учинчи марта жиноятга қўл уриши дейсизми? Наҳотки унинг бу ножўя хатти-ҳаракатларидан хабарим бўлмаса!?

— Нима иш қилади ўғлингиз? — сўради лейтенант.

— Новвойхонада ишлайди. Саккизинчи синфни тугатганидан сўнг энди ўзини ўзи эпласин деб ишга киритиб қўювдим.

— Лекин биз кўпинча икки-учта чўнтаккесар болалар билан бозорда санғиб юрганини кўрамиз.

— Ундан чиқди ишга кетдим деб мени алдар экан-да.

— Энди бўлар иш бўлди, хола. Уни қамашмасдан қўйишмайди. Ҳозир ўғлингиз вақтинчалик ҳибсхонада сақланмоқда. Олдига борганингиз билан фойдаси йўқ. Фақат судда учрашишингиз мумкин.

Орадан бир ой ўтгач, Рустам суд ҳукми билан икки йилга озодликдан маҳрум қилиниб, шаҳардан чамаси йигирма чақирим олисда жойлашган болалар колониясига жўнатилди. Ўғли қамалгандан кейин Саври хола маҳаллада бош кўтаролмай қолди. «Эридан бевақт бева қолгани етмагандай энди бу кўргиликлари ҳам бормиди бечоранинг. Шўрликка қийин бўлди. Асраб олган бола ўз ўғлидек бўла олармиди» дейдиганлар ҳам топилди.

Дарҳақиқат, Рустам — Саври холанинг асрандиси. Бир ойлик чақалоқлигида туғруқхонадан олган. Уни тошбағир онаси туғиб, ташлаб кетган экан. Ўз фарзандининг умри қисқа эканми, узоқ яшамади. Гўдаклигидаёқ қаттиқ шамоллаб оламдан ўтди. Шундан сўнг эр-хотин маслаҳатлашиб, Рустамжонни асраб олишганди.

...Шу алпозда кунлар ва ойлар бир-бирини қувиб ўтаверди. Саври холанинг ҳам ранги анча сўлиқиб, қадди букчайди. Фаррошликни ҳам йиғиштириб қўйиб, кун бўйи шипга қараб ётар, ўғлини соғиниб йиғлайверганидан кўзлари шишиб кетганди. Ўрнидан туриб овқат тайёрлашга ҳам мадори қолмаганди. Бир куни ўғлидан хат олди. Унда қуйидаги сатрлар битилганди. «Онажон, сизнинг олдингизда гуноҳкорман. Қандай қилиб ёмон болаларга қўшилиб қолганимни ўзим ҳам билмайман. Шайтон йўлдан уриб, жиноятга қўл урдим. Энди бундай қабиҳликка қўл урмасликка онт ичаман, онажон. Мендан хотиржам бўлинг. Ишларим яхши. Бу ерда дурадгорликни ўрганиш билан бирга кечки мактабда ўқияпман. Бир йил ҳам ўтади-кетади. Ҳали сизга шундай уй қуриб берайки, ҳамманинг ҳаваси келадиган бўлади. Мени асраб олганингиздан ҳам хабарим бор. Бундан ҳеч хижолат бўлманг. Кўнглини ўкситиб нима қиламан дегансизда. Лекин мен фақат сизни ўз онам деб биламан. Сизни шундай соғиндимки, онажон. Қани энди бағрингизга бошимни қўйиб ётсам-да, сиз сочларимни силаб мени эркаласангиз. Хайр онажон, сизни қучиб ўғлингиз Рустам».

Саври хола ўғлининг хатини юм-юм йиғлаб ўқиди. Кейин ўзида бирдан бардамлик ҳис қилди-да, қамоқхонага бориш учун тараддуд кўра бошлади. Қўлбола ош дамлаб, тоғорага босди-да, устига нон ва қанд-қурс қўйиб ўғли томон равона бўлди.

Исмоил ЗОИРОВ.

Ҳар тўғрида

● ВИНДХУК. Жанубий африкалик оқ танли Хеннинг Ван Асхеван қариган чоғида қайлиқлар танловини ўтказди. У Йоханнесбургдан 120 километр жануби ғарбдаги Парейс шаҳарчасида яшайди. 87 ёшли бу миллионер пойтахтда чиқадиган «Стар» рўзномасида «ворис совға қилишга қодир оқила аёлни излаётганини хабар қилганидан сўнг рўзномага дунёнинг ҳамма томонидан хатлар тинимсиз кела бошлади.

Қув чол бир қанча шартларни илгари сурган эди: даъвогарлар эрга тегмаган, 30-40 ёш орасида бўлишлари, черковга мунтазам қатнашлари ва семиз бўлмасликлари керак эди. Келин бўлмиш ўғил туғиб берса, куёв бўлмиш шу фарзандига бир миллион ранд (350 минг доллардан кўпроқ) турадиган ўзига тегишли 25 та фермадан бирини мерос қилиб беришини айтди. Мабодо қиз туғилса, унинг ярмига эга бўлади.

«Хеннинг бобо»га харидор бўлганлар орасида Санкт-Петербурглик аёл ҳам бор.

ОДАМХЎР НАҲАНГЛАР

● НАЙРОБИ. «Соҳил бўйи сувларида наҳанг — балиқлар йўқ», — дейилади Кения бўйлаб сафар қиладиган саёҳатчилар учун чиқарилган реклама китобчаларда. Бунинг исботи сифатида кўпдан-кўп ва ниҳоятда ишончли далиллар келтирилади. Фақат бир нарса ҳисобга олинмаган — океан йиртқичлари ҳаёти хавф-хатарда бўлишини хаёлига келтирмайдиган чўмилувчиларни ҳали ҳам домига тортиб кетмоқда.

Момбас порти теварагидаги соҳиллар хорижий саёҳатчилар орасида жуда машҳур. Денгиз қўриқхонаси ва ҳашаматли меҳмонхоналар минглаб одамларни оҳанграбодек ўзига тортади. Айни вақтда одамхўр наҳангларнинг «Шарқий Африка денгиз дарвозаларига» кириб келиши кўпчиликни довдиратиб қўйди. Бокира табиатни муҳофаза қилиш жамияти вакили Жозеф Киоконинг фикрига қараганда, йиртқичлар бу ерга океан кемаларига эргашиб сузиб келмоқда, чунки ана шу кемалардан овқатларнинг қолдиқлари сувга ташланади.

МАХСУС ҲУЖЖАТ БЕРИЛДИ

● ПЕКИН. Хитойда уй-жой ислоҳоти дастурини амалга оширишнинг биринчи босқичи тугалланди. «Чжунга жибао» рўзномасининг хабар қилишича, ҳукумат идоралари уй-жойларга эгалик қилиш ҳуқуқини текшириш ва бу уй-жойларни рўйхатдан ўтказиш юзасидан 1987 йилда бошланган ишларни ниҳоясига етказдилар.

Ҳар бир уй эгасига унинг ана шу уйга қонуний жиҳатдан ҳуқуқи борлигини тасдиқловчи махсус ҳужжат берилди. ХХР қурилиш вазирлиги вакилининг сўзларига қараганда, мамлакат шаҳарларида умуммиллий миқёсда уй-жойларни текшириш уй-жой ислоҳотини бундан кейин ҳам янада самаралироқ рўёбга чиқаришга, кўчмас мулк учун «оқилона солиқлар» белгилашга, уй-жой бозорини шакллантиришга, мулк ҳуқуқига алоқадор можароларни ҳал этишга кўмаклашади.

Ҳамдўстлик янгиликлари

● ОЛДИНГИ иттифоқ тасарруфидаги Коми Автоном Республикаси ҳам иқтисодий танглик туфайли катта қийинчиликларни бошидан кечирмоқда.

СУРАТДА: тиббиёт ҳамширалари мана шундай асбобни қўллашга тараддуд кўрмоқдалар.

● МОСКВА шаҳар давлат автомобиль назорати бошқармасига хориждан сариқ рангли тўртта «Мерседес» келтирилди. Улар қоидани бузган автомобилларни қисқа фурсатда шатакка олишга мўлжалланган.

ТАСС суратлари.

Озод МЎМИНОВ

Мулоқот

(Фантастик ҳикоя)

Иккинчиси. Ҳар бир кишининг эсда сақлаб қолиш қобилияти кескин ошган.

Учинчиси. Одамларимиз, айниқса олим ва тадқиқотчилар жисмоний томондан жуда кескин, деярли икки баробар бақувватлашганлар. Уларга, ҳозирги пайтда унча-мунча полвон бас кела олмайди. Бироқ, ташқи кўринишдан, гап-сўзлардан бу ўзгаришларни пайқаш мушкул.

Тўртинчиси. Одамларимизда атрофдагиларга нисбатан (асосан ерликларга) кибр-ҳаво билан қараш намоёнлашди.

Бешинчиси. Баъзи одамларимизда, ямликларга, уларнинг хатти-ҳаракатларига тақлид қилиш, ҳатто дунёқарашларини қабул эта бошлаш ҳоллари мавжуд.

Юқорида баён этилган ўзгаришлар қуйидаги хулосаларга олиб келади.

Биринчи хулоса. Ямликлар билан ишлашга синалмаган, маънавий чиниқмаган мутахассислар юборилган.

Иккинчи хулоса. Ямликларнинг бизнинг одамларга таъсир ўтказаётганлари шак-шубҳасиз. Таъсир йўллари фақат уларнинг ўзларигагина маълум.

Учинчи хулоса. Ҳаммамиз билган бу Мулоқот улар учун биринчиси эмас. Улар бу Мулоқотни бошлашдан аввал яхшигина тайёргарлик кўришган. Аввалги, бизга маълум бўлмаган мулоқот ҳақида материал излаб кўриш зарур. Кимдир улар билан учрашган бўлиши керак.

Айтилганларни ҳисобга олиб, баъзи тадбирларни амалга оширишни лозим деб биламан.

Биринчи тадбир. Ямликлар билан ишлаётган мутахассислар бирор баҳона билан чақиртириб олинсин.

Иккинчи тадбир. Улар махсус тайёргарликдан ўтган, ямликларнинг яширин тазйиқини ўрганувчи кишилар билан алмаштирилсин.

Учинчи тадбир. (Бу тадбир илгариги икки тадбирни инкор қилади). Ямликлар билан мулоқот умуман тўхтатилсин.

Кўрсатмаларингизни кутаман. Халимов».

«Ям билан алоқа қилиш маркази» бошлиғи М. А. Халимовга (махфий).
ЎзФА «Фазо» бўлимидан. 2061 йил 27 апрель.

Ҳозирги шароитда кескин чоралар кўриш унча керак бўлмаган нохуш кайфият ва турли ноўрин шубҳалар уйғотиши мумкинлиги сабабли, хавфсизлик комитети билан маслаҳатлашиб, вақтинчалик қуйидаги тадбирларни амалга оширишни лозим топдик.

Биринчиси. Ямликлар билан ишлаётган асосий гуруҳга тегилмайди. Фақат икки кишинигина алмаштирамиз. Ишлар ҳеч қандай ҳодиса рўй бермагандек давом эттира берилади.

Иккинчиси. Ямликларнинг яширин таъсири маъносини ва уларнинг мақсадини аниқлаш учун ихтиёрингизга икки киши юборилади. Уларни Ғазалкентдаги маслаҳатчилар сафига киритиб қўйинг. Юборилувчиларнинг исми-шарифлари Баҳром Абдуллаев ва Комрон Комилов.

Учинчиси. Ғазалкентдаги маслаҳатчиларнинг ҳеч бирига уйига бориб келиш учун то махсус кўрсатма келмагунча рухсат этилмасин.

Тўртинчиси. Асосий ишни Баҳром Абдуллаевга топширганмиз. У лозим топганда, кераkли маълумотларни сизга бериб туради. У билан яқин алоқангизни атрофга билдирманг.

Бешинчиси. Комрон Комиловни Баҳром Абдуллаев билан бўладиган муносабатларингизга аралаштирманг.

Олтинчиси. Сиздан ўз ҳолингизча бирор иш қилмаслигингизни сўраймиз.

Комрон Комиловга берилган оғзаки топшириқ.

«... Ямликларнинг бирон бир салбий нияти бор-йўқлигини билиш ва аниқлаш сизга топширилади. Халимов ва Абдуллаевга, ямликларни чалғитиш мақсадида шу хилдаги топшириқни юкладик. Халимов бу нарсани билиши шарт эмас. Жуда эҳтиёт бўлиб иш юритинг. Келишилган вақтларда ва зарур ҳолларда махсус алоқа йўлимиз орқали маълумот ва фикр-мулоҳазаларингизни юбориб туринг. Омад ёр бўлсин.»

Комрон Комиловнинг биринчи ахбороти. 2061 йил 10 май.

Ишга, атрофдагиларга мослашаяпман. Тадқиқот ишларида ўзга сайёраликларга қимматли маслаҳатлар бериб турибман. Шу кунгача ямликларнинг ўзимга нисбатан бирон-бир сунъий ёки нотабиий муносабатини сезганим йўқ. Баҳром Абдуллаев ҳам иш билан банд. Гоҳида Халимов билан суҳбатлашади. Бу нарса атрофдагиларнинг диққатини тортмаяпти. Мен у билан деярли мулоқотда бўлмаяпман: Баҳром зарур ҳолатларда бутун диққат-эътиборни ўзига қаратишга шай.

Халимовнинг юборган маълумотларида жон бор. Ямликларнинг тилини анча тушуниб, бемалол гаплашадиган бўлиб қолдим. Мўъжиза! Илгари, бунчалик руҳий енгиллик ва жисмоний бардамлик сезмагандим. Бу ерда деярли ҳаммамиз ямликлар тилида сўзлашамиз, Яна шуни таъкидлашим керакки, баъзи ҳолларда, ямлик тадқиқотчилар ўз ишларига катта қизиқиш билан қарашмаётгандек туюлади. Гўёки, олинадиган натижалар улар учун шундоқ ҳам маълумдек. Назаримда, уларнинг эътибори бошқа нарсага қаратилган. Бу эса ҳозирча менга номаълум. Ана шуни аниқлаш яқин кунлардаги мақсадим. Кеча ямликларнинг бир қурилмаси билан қизиқдим. У бизнинг ишларимизда фойдаланилмаётган эди. Ташқи кўринишидан бошқа асбоблардан кескин фарқ қилмайди. Қурилманинг номини аниқладим; «кайфият тўғрилагич» экан. Ҳозирча шу». К. К.

Комрон Комиловнинг иккинчи ахбороти. 2061 йил 20 май.

Ямлик тадқиқотчиларнинг бири билан яқин дўст бўлиб олдим. Ўрта бўйли, тўладан келган, қўйкўз. Доим бардам ва тетик юради. Лабларида ҳамиша табассум. Бўш пайтларни бирга ўтказамиз. Суҳбатларимизда диққатга сазовор гаплар йўқ. Унинг исми Тақодас. Бироқ, ямликлар биздан ниманидир пинҳон тутишаётганига амин бўлдим».

Комрон Комиловнинг учинчи ахбороти. 2061 йил 30 май.

Нодир Талъатов кейинги кунларда янада ўзгарди. Лабораториядаги ерликлар билан ғижиниб гаплашади. Бутунлай чегарадан чиқяпти. Уни бошқа мутахассис билан алмаштириш лозим. Бошқа янгилик йўқ. Фақат, жисмоний томондан мен ҳам бақувватлашганимни ҳис қиляпман.

«Ям» билан алоқа қилиш маркази бошлиғи М. Халимовнинг ахборотидан бир лавҳа. 2061 йил 2 июнь.

«Нодир Талъатов билан Комрон Комилов қуюшқондан чиқмоқдалар. Уларни зудлик билан чақириб олинг... Х. М.»

Комрон Комиловнинг тўртинчи ахбороти. 2061 йил 10 июнь.

Якшанба куни Тақодас билан Хумсонга, Угам дарёси бўйларига дам олишга чиқдик. Ҳозирги пайтда, мен деярли уларнинг энг яқин одами бўлиб қолганман. Ямликларнинг ишончи тобора ортиб бормоқда. У ерда чўмилдик, кабоб пиширдик. Кун бўйи давом этган суҳбатлардан муҳим нарса маълум бўлди. Бу гапни Тақодас менга хабар қилгани йўқ. У мени текширмоқчи, тажриба ўтказмоқчи бўлди. Мен пинагимни бузмадим. Ҳазилга йўйдим. Унинг айтишича, ямликларнинг биз билан биринчи мулоқоти ўтган асрда, 1978 йил февраль ойида рўй берган. Улар бир неча кун баъзи шаҳарларда Ер ҳаётини ўрганишган. Жумладан, Тошкентда ҳам. Ўша кунларнинг бирида, ярим кечада Беруний проспектида бир йигит билан тасодифан тўқнашиб қолишган. Йигит уларнинг қандайдир бошқача инсон эканликларини сезган. Шунинг учун, турли кутилмаган ҳодисалардан сақланиш ниятида ва ерликлар билан мулоқотга киришишга рухсат йўқлиги туфайли ямликлар уни ўзлари билан олиб кетишга қарор қилишган. Лекин, йигит ўзи билан кетаётган бир ит ёрдамида Ерда қолишга муваффақ бўлган.

Шу ҳодиса ҳақида бирон бир из қолган-қолмаганлигини текшириб кўринг».

Ўзбекистон ФА «фазо» бўлимида К. К. га ахборот. 2061 йил 13 июнь.

Сиз айтган ҳодисанинг изи топилди. Бу из 1981 йилда чиққан «Ешлик» альманахининг 11-сонида экан. Бу журналда «Ит» сарлавҳаси остида фантастик ҳикоя эълон қилинган. Тахминимизча, атрофдагилар йигитнинг сўзларига ишонишмаган ва у ўзининг бошидан ўтказган воқеасини фантастик асар сифатида ёзиб эълон қилган. Ҳикоядаги асосий гап — «Ям»нинг ёритқич юлдузи «Тесса» ҳақида. Авторнинг сўзлари бўйича, «Тесса» яқин минг йилликда сўна бошлайди. Ямликларга янги яшаш жойи зарур. Шу нуқтаи назарни кўздан қочирмай ямликларнинг асл мақсадларини аниқлашда давом этинг. М. Б.

(Бошланиши рўзноманинг 12-сонида. Охири 4-бетда).

Мулоқот

(фантастик ҳикоя)

Узбекистон ФАдан «Ям»да жойлашган «Ер» илмий лабораториясининг бошлиғи Б. А. Холмирзаевга космограмма.

2061 йил 15 июнь.

ОИЛАНГИЗНИНГ СЎРОВИГА МУВОФИҚ СИЗДАН ЕРГА ҚАЙТИБ КЕЛИШНИ ИЛТИМОС ҚИЛАМИЗ НКТ ЎРНИНГИЗГА НЕЪМАТОВНИ ҚОЛДИРИНГ.— ИМЗО

Компон Комиловнинг шу кунлардаги мушоҳадалари.

Агар инсон қудратли тўлқин билан курашиб, уни енгса ва бунда қаттиқ чарчаса, ҳолдан тойса — бу билан унинг кучлари камайиб қолмайди. Балки, у чиниқади. Етук инсон бўлишни истаган кимса жуда кўп қийинчиликларни, чуқур психологик ҳолатларни бошидан кечириши керак. Мен инсоният олдидаги вазифамни бажаришим учун эҳтиёткорлик билан қадам ташлашим, кенг мулоҳаза юритишим лозим. Нега ямликлар ўзларининг муаммоларини очиқ-ойдин айтмадилар. Бизга ишонмадиларми? Балки биргалашиб бу муаммо ҳал қилинармиди. Аммо, начора. Фазовий ўйин бошланди. Тақодаснинг менга калавани учини топширишида бир гап бўлиши керак. Бу билан, ерликлар агар муаммомиздан хабар топишса, ўзлари биринчи бўлиб ёрдам қўлини чўзадилар, деб ўйлашдими? Аммо, биз қандай қилиб сизнинг сирингизни билиб олдик деймиз. Ҳар қандай ҳолда ҳам ямликлар илтимосчи бўлишлари керак. Ёки ниятлари умуман бошқадир. Наҳотки, улар, ҳаммани аста-секин ямлаштириб, кейин Ерда ўрнашиб олмоқчилар?! Мени ўз «чиғириқ»ларидан ўтиб бўлган, яъни ямлашиб бўлган одам деб ўйлаётган бўлишлари ҳам мумкин. Ўша, эътиборимни қаратган «кайфият тўғрилагич» яқин-атрофдагиларнинг онгига, унинг махсус тўқималарига таъсир қилувчи тўлқинлар чиқарса керак. Ямликлар фаннинг бу соҳаси бўйича кучлироқлар. Агар, мана шу тахминларим тўғри бўлиб чиқса биз нима қилишимиз керак? Менимча, Ям билан алоқани бутунлай узишга тўғри келади. Кўнгли бўш кимсанинг бошига турли кулфат ва ташвишлар туша беради. Инсон ўзининг иродасини, матонатини ва онги даражасини кўрсатиб туриши лозим...

Б. А. Холмирзаевнинг Ямдан олиб келган маълумотларидан.

... Тесса ўзгараётган юлдузлар сафига киради. Бу нарса ҳозирги пайтда, ташқи параметлар бўйича билинмайди. Унинг тарқатаётган ёруғлик энергияси ҳозирча нормаль ҳолда, бироқ минг йиллардан сўнг, бу қувват кескин ошиб кетади ва юлдуз портлайди. Унинг атрофида туманлик ҳосил бўлади. Ямда ҳаёт сўнади...

Ўзбекистонда ФА «Фазо» бўлимининг Давлат аъзоларига йўллаган расмий хатининг асосий қисми.
2061 йил 24 июнь.

... Ямликларнинг Ердаги Бош Вакили билан қуйида баён қилинган саволлар юзасидан музокаралар бошлашни зарур деб ҳисоблаймиз.

Биринчиси. Нега сизлар билан ҳамжиҳат бўлиб иш олиб бораётган одамларимизда физиологик ўзгаришлар рўй бермоқда, яъни жисмоний томондан кескин бақувватлашиб кетмоқдалар, эсда сақлаш қобилиятлари бирдан ошмоқда?

Иккинчиси. Нима сабабдан, одамларимизнинг дунёқарашларида, феъл-атворларида бизга, ерликларга унча хос бўлмаган хусусиятлар, яъни ортиқча кибр-ҳаво, сизларга тақлид қилишлар пайдо бўлмоқда?

Учинчиси. Биздаги маълумотлар бўйича, сизнинг ёритқичингиз — Тессада яқин келажакда кескин ўзгаришлар рўй берар экан. Шу муносабат билан сизга Ернинг ёрдами керак эмасми?

Шу саволларга очиқ-ойдин жавоб олишни истар эдик.
Ҳурматли Давлат арбоблари, музокараларда бизнинг ходимларимизнинг иштирок этиши мақсадга мувофиқдир...

Компон Комиловнинг шошилинч маълумоти.
2061 йил 26 июнь.

Қуйидагиларни маълум қиламан:
— Ямликлар, киши билмас, асбобларни ишдан чиқармоқдалар. Кеча, икки қурилма бузилиб қолган эди, ҳеч ким тузатишга уринмади — янгилари олиб келинар эмиш. Бугун учта асбоб ишдан чиқди. Бугун-эрта бирон воқеа рўй бериши керак. Тақодас индамай юрибди. Ямликлар ҳар доимгидек қувноқ ва одамшаванда эмаслар.

— Ямликларнинг лаборатория бошлиғи кеча Бош Вакил билан учрашибди. Уларнинг учрашуви мазмуни менга номаълум.

2061 йил 27 июнь.
Барча кундалик газеталарнинг, радио ва телевидение редакцияларида, Ўзбекистон ФА сининг «Фазо» бўлимида ҳамда давлат арбобларининг иш столларида пайдо бўлиб қолган «Ямликлар баёноти»:

«Азиз ва қимматли ерликлар!
Биз бугундан бошлаб сизлар билан мулоқотни узишга қарор қилдик. Бунга турли сабаблар бор. Жумладан, ерликларнинг ва ямликларнинг тараққиёт даражаларининг фарқ қилиши. Бу ҳол, табиий равишда юқори ривожланишдаги кимсанинг ўзга томонга таъсири кучлироқ бўлишига олиб келади. Бу эса, ўз навбатида кутилмаган ҳодисаларни юзага чиқариши мумкин. Ҳар бир цивилизациянинг ўз йўлидан ривожлангани маъқул. Сизларга яна бир нарсани маълум қилишни лозим топдик. Бизнинг сайёрамиз—Ямда, Тессада бўладиган кескин ўзгаришлар туфайли, минг йиллардан сўнг ҳаёт тўхтайди. Биз аминмизки, ерликлар буни билганларида, Ямга ёрдам қўлларини чўзардилар. Аммо, ямликларга бундай ёрдамнинг ҳожати йўқ. Бизнинг кўз остимизда, табиати Ямга ўхшаш сайёра бор. У ерда онгли мавжудотлар йўқ. Яқин йилларда сайёрани ўзлаштириш бошланади.

Биз Ерни ҳеч қандай тантанасиз тарк этишга қарор қилдик.
Сизларга бахтли ҳаёт тилаймиз».

Ўша куни Компон Комилов Ғазалкент лабораториясидаги аҳволни ўрганиб чиққач, пешиндан сўнг Ўзбекистон ФА «Фазо» бўлими бошлиғининг ҳузурига етиб келди.

— Улар ҳар бир қадамимиздан хабардор бўлиб туришганга ўхшайди. — деди бошлиқ. — Музокара бошлашга ҳам улгура олмадик.

— Ҳа, шундай бўлса керак, — жавоб қилди Компон Комилов. — Мени ҳам қандай ниятда борганимни сезишган... Эрталаб уйғониб у ёқ — бу ёққа қарасам, на ямликлардан, на уларнинг асбоб-ускуналаридан ном-нишон бор. Кейин эса «Баёнот» билан танишдим.

— Уларнинг баёноти кўп ҳам ишонч туғдирмайди. Мен, масалан уларнинг кўзи остида яшашга яроқли сайёра борлигига шубҳаланаяпман. Асосийси, улар, бизнинг одамларимизга анча-мунча таъсир ўтказишга улгуришди. Бунинг натижаси нима бўлиши ҳали номаълум. Биз энди ямликлар билан мулоқотда бўлган ҳар бир кишини атрофлича текширишимиз керак. Балки, улар бирмунча вақт бошқалардан ажралган ҳолда яшашар. Буни ҳали ҳал қилганимиз йўқ. Сизга эса, катта миннатдорчилик билдираман. Ўз вазифангизни яхши уддаладингиз. Ҳар ҳолда, шунча пайт қаттиқ ишлаб чарчаган бўлсангиз керак. Шунинг учун, бир ҳафта дам олинг. Лекин, Тошкентдан ташқарига чиқманг. Керак бўлиб қолсангиз чақиртирамиз.

Компон Комилов ташқарига йўналди. Кўчага чиқиб, у ёқ-бу ёққа ўтаётган одамларга парво қилмай, заррин нурлари билан ёз иссиғини вужудга келтираётган қуёшга тикилди. «Ўргилдим гапларингдан, — ижирғаниб ўйлади у ямликлар тилида. — Аҳмоқ! Мени қўйиб юборди-я. Энди бутун ҳаётим ўзимга ўхшаган ерликлар билан бирга ўтади. Бироқ, мен энди, асосий вазифамни ва қандай яшашни биламан...»

Ҳар тўғрида

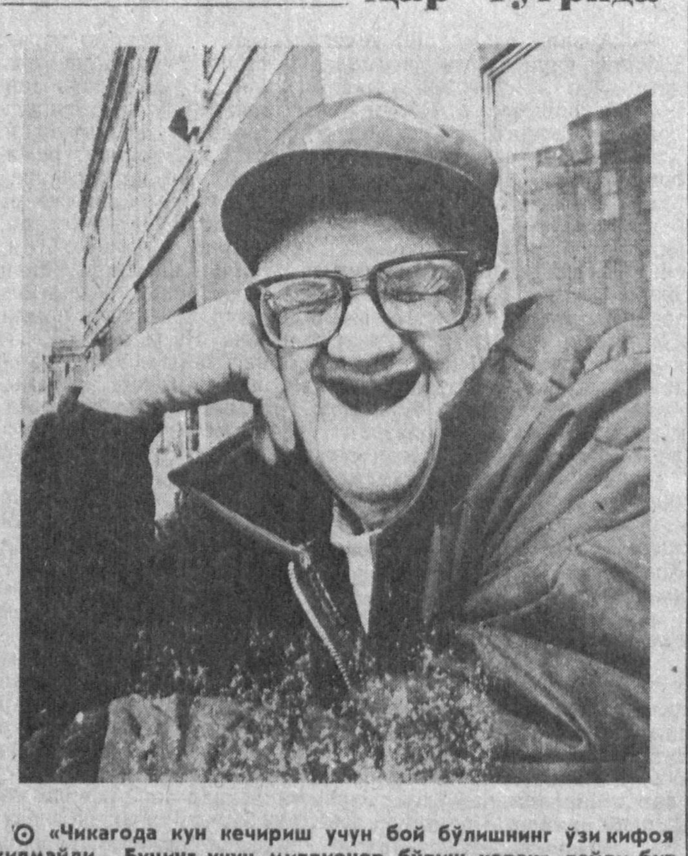

⊙ «Чикагода кун кечириш учун бой бўлишнинг ўзи кифоя қилмайди. Бунинг учун миллионер бўлиш керак» дейди бир қанча ҳашаматли уйлар ва кўнгилочар жойлар эгаси Ховард Черри. Аммо кузатишлар кўрсатишича, Чикаго аҳолисининг ҳаммаси ҳам миллионер эмас. Бу ерда амал-тақал қилиб кунини ўтказаётганлар талайгина.

СУРАТДА: чикаголик қария.

ТАСС сурати.

Ёнғиндан сақлаш хизмати огоҳлантиради

ЭЪТИБОРСИЗЛИК ФОЖИАГА ОЛИБ КЕЛАДИ

Янги йилда ҳар бир инсон рўёбга чиқмай қолган умид ва орзуларининг ушалишини хоҳлайди, яхшилик кутади. Афсуски, бу умидларнинг рўёбга чиқиши жумҳуриятимизнинг бир қанча фуқароларига насиб қилмади. Бунинг сабаби баъзиларнинг лоқайдлиги, эътиборсизлиги ва ёнғиннинг олдини олиш оддий қонун-қоидаларига ҳам риоя қилмаслигидандир. Айниқса, шу кунларда бўлиб ўтган ёнғинлар оқибатида ёш болаларнинг ҳалок бўлиши бу бахтсиз ҳодисаларни яна ҳам фожиали қилади.

1991 йилда Тошкент шаҳридаги уй-жойларда 1517 та ёнғин содир бўлиб, уй эгалари 2743518 сўм моддий зарар кўришди. Бу ёнғинлар 29 нафар одамларнинг умрини олиб кетган, уларнинг ичидан 6 нафари ёш болалардир.

Уй-жойларда бўлиб ўтган ёнғинларнинг асосий сабаблари алангадан эҳтиётсизлик, ёш болаларнинг олов билан ўйнаши, электр симларининг нотўғри уланиши ҳамда электр асбоб ва ускуналаридан фойдаланиш жараёнида ёнғинга қарши чора-тадбирларга риоя қилмасликдандир. Масалан, декабрь ойида Тошкент шаҳри хонадонларида содир бўлган баъзи бир ёнғинлар тафсилотлари билан танишинг-а:

⊙ Октябрь райони, Водопадная кўчаси, 15-уйда электр симларининг қисқа туташуви натижасида содир бўлган ёнғин туфайли хонадондаги уй-рўзғор буюмлари ёниб кетган ва уйнинг иморати шикастланган.

⊙ Ҳамза райони Нигора кўчасидаги 21-шахсий уйда печканинг тутун чиқиш мўриси нотўғри қурилганлиги туфайли содир бўлган ёғин натижасида уйнинг 20 квадрат метр шифти ва хонадонлардаги уй-рўзғор буюмлари ёниб кетган.

⊙ Ҳамза райони, Висол кўчасида жойлашган 16-шахсий уйда 24 декабрда бўлиб ўтган ёнғин натижасида уйнинг 110 квадрат метр томи ёниб тушди. Ёнғин чиқиш сабаби — қаровсиз қолдирилган иситкич (АГВ) воситасидир.

⊙ 25 декабрда Сергели районининг Водоканал кўчасида жойлашган 22-уйда ёнғин натижасида уй шифтининг 20 квадрат метри ва уй-рўзғор буюмлари ёниб кетган. Ёнғин «Рекорд» телевизори электр симларининг қисқа туташуви натижасида содир бўлган.

⊙ Киров райони, Мирзахўжаев кўчаси, 24-уйда иситиш печкасининг ҳаддан ташқари қиздириб юборилганлиги туфайли содир бўлган ёнғин натижасида эса хонадоннинг анчагина қисми куйиб кул бўлган ва уй-рўзғор буюмларига катта зарар етган.

⊙ Янги йил куни Киров райони, А. Набихўжаев кўчасидаги 16-уйда ёш боланинг гугурт билан ўйнаши туфайли содир бўлган ёнғин натижасида уй-рўзғор буюмлари ёниб кетиб, хонадон соҳиблари катта моддий зарар кўришди. Ёнғин сабабчиси 4 ёшли Алишер экан.

Қиш фаслининг ҳозирги совуқ кунларида хонадонларни иситиш учун ҳар бир уйда электр ускуналари ва бошқа хилма-хил иситиш воситаларидан фойдаланилмоқда. Бу воситалардан фойдаланиш жараёнида ёнғиннинг олдини олиш чора-тадбирларига албатта риоя қилинг, уларни қаровсиз ёки ёш бола ихтиёрида қолдирманг, уйларнинг ҳаддан ташқари қизиб кетишига йўл қўйманг, печкаларнинг мўрисини ўз вақтида кулдан тозалаб ва созлаб туринг. Газ плитасидан хоналарни иситиш учун фойдаланманг. Болаларнинг гугурт ва олов билан ўйнашларига йўл қўйманг ва уларни ёлғиз қолдирманг. Агар хонадонда ёки давлат муассасаларида ёнғин содир бўлиб қолгудек бўлса, ўзларингизни йўқотиб қўйманг. Авваламбор манзилгоҳингизни аниқ кўрсатиб, ўт ўчириш кучларини «01»га сим қоқиб чақиринг, улар етиб келгунча ёнғин содир бўлган жойда ёш бола ёки бирон кимса қолиб кетган бўлса уни қутқариш чораларини кўриб, ёнғинни қўл остида бор ўчириш воситалари билан ўчиришга киришинг.

Олимжон ҲАЙДАРОВ,
Тошкент шаҳар ёнғиндан сақлаш бошқармасининг давлат ёнғиндан сақлаш назорати бўлими муҳандиси.

Муҳаррир
Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

ТАНИШУВ

Муштарийларимизнинг илтимосларига биноан бугундан бошлаб танишув эълонларини бериб борамиз.

⊙ Ёшим. 28 да, бўйим 154 см, камтарин ва куюнчак ўзбек аёлиман. Ажрашганман. 30—40 ёш тошкентлик ўзбек кишиси билан танишаман. А—24.

⊙ Кўнгилчан ва меҳрибонман, 35/160, ажрашганман. Фарзандим бор. Тошкентда яшовчи 35—46 ёшдаги ўзбекка турмушга чиқмоқчиман. А—22.

⊙ Хушбичим, 32/158, вазмин, врач, бир фарзанд онаси, 32—42-даги яхши инсон билан турмуш қурмоқчиман. А—5.

⊙ Уй-жойим дейдиган. 47/155, хушфеъл ўзбек кишиси танишувга 45—ёшгача бўлган мусулмон аёлини таклиф этади. Б—04.

⊙ Ўзбекман, олий маълумотли, яхши ҳовлим, автомашинам бор, ёшим 57/180, ёлғизман. 40—50 ёш ўзбек аёли б/н турмуш қурмоқчиман. Б—02.

⊙ Тошкентлик, ишлайдиган, уйим-жойим дейдиган, 48/170 ўзбек кишиси, хушфеъл, камтар мусулмон аёли б/н турмуш қурмоқчиман. Б—15.

⊙ Ўзига тўқ, уйим-жойим бор, маълумотим олий, 55-170, 2 фарзандим б/н тураман. Фарзандларимга она керак, илтимос хат ёзинг. Б—14.

⊙ Хушфеъл, чиройли ўзбек аёли, касбим муаллима, икки фарзанд онаси. Ёши 35—45, болани яхши кўрадиган, ёмон одатлари йўқ ўзбек б/н турмуш қурмоқчиман. А—20.

⊙ 37/160, меҳнатсевар, ажрашган ўзбек кишиси, ёши 35—гача бўлган яхши аёл б/н турмуш қурмоқчиман. Уйи бўлса яхши бўларди Б— 12.

⊙ 34/173, ўзбек, ажрашганман, 6—ёшли ўғлим билан тураман, маълумотим олий. 27—ёшгача бўлган аёл билан танишаман, боласи бўлса ҳам майли. Б—23.

«Семурғ» оила хизмати марказида эълондан ташқари 4000 дан ортиқ турмуш қурмоқчи бўлган, ёши 18 дан 65 гача бўлган одамлар анкетаси бор. Анкетада шуларнинг расмлари, ўзи ҳақида маълумотлар бор. Фарзандлари ва ўзларининг тақдирини ўйлайдиганлар марказга ташриф буюринг!

Эълонга жавоб хати қуйидагича ёзилади: Тошкент, Халқлар дўстлиги кўчаси, 8«в», «Семурғ». Эълон эгаси №...

Эълонлар ва анкеталар қуйидаги манзилгоҳда қабул қилинади: Тошкент, Халқлар дўстлиги кўчаси, 8«в», «Комсомол» метро бекати, т. 45-49-45, 45-45-51, 45-36-68.

ТИЖОРАТ ЖАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

М. УЙҒУР НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ САНЪАТ ИНСТИТУТИНИНГ ЎҚУВ ТЕАТРИ ҚОШИДАГИ

«МИНГ БИР КЕЧА» МУСИҚАВИЙ ТЕАТРИ
АКТЕРЛАР УЧУН

ТАНЛОВ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

ТАНЛОВДА 35 ЁШГАЧА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАТНАШИШЛАРИ МУМКИН.
Актёрлар шартнома асосида ишга олинади, иш ҳақи профессионал театрлар даражасида тўланади.
Театр маъмурияти шаҳарга қайд қилишга кафолат бермайди.
ҲУЖЖАТЛАР 20 ФЕВРАЛГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.
Танлов 1992 йил 1 мартгача ўтказилади.
Маълумотлар олиш учун телефон: 56-45-68.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН ТАРМОҒИ АБОНЕНТЛАРИ ВА ПОЙТАХТ АҲОЛИСИ ДИҚҚАТИГА!

ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ

Ўзининг тузилмаларини бошқаришни такомиллаштириш мақсадида таркибий ўзгаришларни амалга оширди, шунингдек

ЯНГИ ЯНГИОБОД ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ УЗЕЛИНИ ТАШКИЛ ЭТДИ.

ЯНГИОБОД ТЕЛЕФОН УЗЕЛИ БОШҚАРМАСИ (унинг таркибига 90, 91, 92, 93, 94, 96, 97, 98-АТСлар ва Бектемир район АТСи киради) **Кадишев номидаги автостанциянинг ёнғинасидаги 97 194-АТС биносида жойлашган** (48, 54, 72-автобуслар ва 44-маршрутли такси қатнайди). **Телефонлар: 97-04-25, 97-09-10.**
ЛЕНИН РАЙОН ТЕЛЕФОН УЗЕЛИ БОШҚАРМАСИ (унинг таркибига 50, 53, 54, 55, 56 58) 57-АТСлар киради. **(Полторацкий кўчаси, 87-уйдаги 54) 55-АТС биносида жойлашган. Телефонлар: 55-04-25, 55-09-10.**
ЧИЛОНЗОР РАЙОН ТЕЛЕФОН УЗЕЛИ БОШҚАРМАСИ (унинг таркибига 72, 74, 75, 76-АТСлар, 76-ПСК, 77-АТС ва 78-АТСлар киради) **Чилонзор даҳаси, 3-мавзе, 64-уйдаги 77-АТС биносида жойлашган** («Чилонзор савдо маркази» бекати). **Телефонлар:** 77-04-25, 77-09-10.
ҲАМЗА ВА СОБИР РАҲИМОВ ТЕЛЕФОН УЗЕЛЛАРИ ТАРКИБИ ЎЗГАРИШСИЗ ҚОЛДИРИЛАДИ.
ТОШКЕНТ ШАҲАР ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИ ВА РАДИОЛАШТИРИШ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ.

РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-МЕТОДИКА МАРКАЗИ

МУҲАНДИС-БОШ МУТАХАССИСНИ:
ЭНЕРГЕТИК-БОШ МУТАХАССИСНИ
Ўртача иш ҳақи — 1000 сўм.
Шунингдек, бино ва қурилмаларнинг жорий таъмир ишларини бажарувчи ишчини; қоровулни; комендантни; боғбонни; ҳовли фаррошини; хўжалик ишлари бўйича бошқарувчини
Ўртача иш ҳақи — 500 сўм.

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ишга Тошкент шаҳри ва Тошкент вилоятида доимий турар жойи бўлган шахслар қабул қилинади.
Бизнинг манзилгоҳимиз: 700027, Тошкент шаҳри, Ўзбекистон кўчаси, 80-уй.

ХАЛҚЛАР ДЎСТЛИГИ САРОЙИДА

23 ЯНВАРЬ СОАТ 18.00 ДА

ЎЗБЕКИСТОН ЖУМҲУРИЯТИ МАДАНИЯТ ВАЗИРЛИГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ ЭСТРАДАСИ

ЎЗБЕКИСТОН ХАЛҚ АРТИСТИ БОТИР ЗОКИРОВГА БАҒИШЛАНГАН

ХОТИРА КЕЧАСИ

КЕЧАДА Мустақил Давлатларнинг машҳур санъат арбоблари.
Ўзбекистон Жумҳуриятининг санъат усталари.
Ўзбек эстрадасининг ветеранлари.
Давлат хизмат кўрсатган «ЯЛЛА» гуруҳи.
Б. ЗОКИРОВ номли эстрада конкурси совриндорлари ИШТИРОК ЭТИШАДИ.

«Юбилей» марказий спорт саройида

25, 26 ЯНВАРЬ СОАТ 15 ВА 17.00 да
Болалар, ўсмирлар, ёшлар ва кексалар учун

КАТТА ШОУ-КОНЦЕРТ ПРОГРАММАСИ

ИШТИРОК ЭТУВЧИЛАР:
«ОСИЕ ОВОЗИ — 90» халқаро кўригининг олий мукофот совриндори

«ҚАРС» ГУРУҲИ
МУЗ УСТИДА УЧИШ УСТАЛАРИ
«ЎЗБЕКИСТОН ҚИЗЛАРИ» РАҚС ДАСТУРИ
АСКИЯ УСТАЛАРИ
«БЕК» ГУРУҲИ
ЦИРК САНЪАТИ УСТАЛАРИ
ШОҲРУХ, МОҲИНУР
ва Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист
ШАҲБОЗ НИЗОМИТДИНОВЛАР.
«ЁШЛИК»
ЎЗБЕК КУЙ ВА ҚЎШИҚ ДАСТУРИ
КАТТА КОНЦЕРТИМИЗГА ТАКЛИФ ЭТАМИЗ!
Чипталар Спорт саройи кассаларида ва «Пахтакор», «Октябрь инқилоби» метро станцияларида сотилади.
Касса ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача ишлайди.
МАЪЛУМОТЛАР ОЛИШ УЧУН ТЕЛЕФОНЛАР: КАССА — 46-03-12, 46-03-31; маъмурият — 46-07-53.

ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМИДАГИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

«МУБОРИЗ» АССОЦИАЦИЯСИ

31 ЯНВАРЬ, 1, 2 ФЕВРАЛЬ СОАТ 17.00 да

КИКБОКСИНГ, ФУЛ КОНТАКТ КАРАТЭ БЎЙИЧА

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ БИРИНЧИ ОЧИҚ ЧЕМПИОНАТИНИ ЎТКАЗАДИ

ДАСТУРДА ЎЗБЕКИСТОННИНГ ЕТАКЧИ АНСАМБЛЛАРИ ИШТИРОК ЭТАДИ.
ЧЕМПИОНАТ ТОШКЕНБОЙ ЭГАМБЕРДИЕВ НОМЛИ ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИ БИНОСИДА ЎТКАЗИЛАДИ.
ЧЕМПИОНАТ ҲОМИЙСИ — «НИГОҲ» ФИРМАСИ.
Чипталар Тошкент давлат цирки кассаларида сотилади.
Касса «ЮБИЛЕЙ» спорт саройида соат 10 дан 18 гача ишлайди.

ФАЙЗ Лтд.

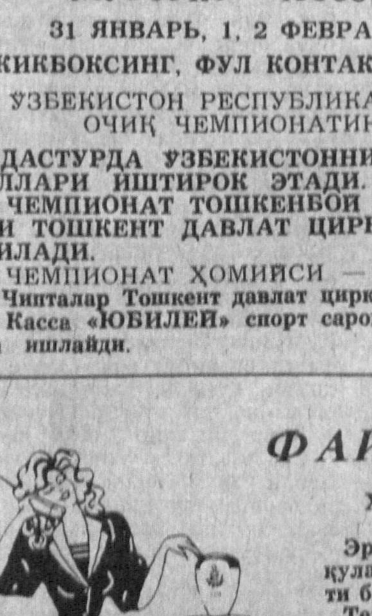

ҲУҚУҚИЙ ЖИҲАТДАН ҚОНУНИЙ
Эртаклардаги сингари тез, қулай ва сифат кафолати билан.
Технологияси ва фойдаланиладиган материаллари «ТРОДАТ» Австрия фирмасиники.
Файз Лтд фирмаси — бу:
ҲАР ҚАНДАЙ ГРАФИК ТАСВИРЛИ, ОБРЎЛИ КЎРИНИШЛИ МУҲРЛАР, ШТАМПЛАР, ОТТИСКЛАР, ФАКСИМИЛЕ, СЕРҲАШАМ, ЗАРҲАЛЛАНГАН ТАШРИФНОМАЛАР ВА ҲОКАЗОЛАР ДЕМАКДИР.
Мулоқот телефони: соат 9 дан 17 гача 77-56-17.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА—**23/I да Евгений Онегин, 24 I да Шоирона лавҳалар, 25/I да Иоланта, 26/I да Маликаи айёр (12.00), Оққуш кўли (19.00).**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — **21/I да Тўмарис, 22/I да Куёв, 23/I да А. Қодирийнинг ўтган кунлари, 24/I да Афандининг беш хотини, 25/I да Мирзо Улуғбек, 26/I да Тақдир эшиги.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУСИҚАЛИ ТЕАТРИДА — **23/I да Кампир кетармиш, 24/I да Куёвлар конкурси, 25/I да Юсуф ва Зулайхо, 26/I да Кулги ва шодлик кечаси, 27/I да Менинг оппоқ кабутарларим.**

КИНО

21 ЯНВАРДА
Тошсовет — «ШАОЛИНЬ ҚАСРИ» (тоқ соатларда).
Ёшлик — «ЎҒИРЛАНГАН ҚИЗ» (жуфт соатларда).
А. Навоий номидаги санъат саройи — «КИШАН ВА КАНХАЯ» (17.00, 20.00). «Кислота» (19.00).
Дўстлик — «ЎЛИМ МИКРОБИ» (ҳар соатда).
Москва — «КЕНГ ЖАҲОНДАГИ УЧ» (тоқ соатлар, 20.40).
Фурқат — «СЕВГИ, СЕВГИ, СЕВГИ» (17.00, 20.00).
Шарқ — «АМЕРИКА БУРГУТИ» (тоқ соатларда, 20.30).

22 ЯНВАРДА
Тошсовет — «ШАОЛИНЬ ҚАСРИ» (тоқ соатларда).
Ёшлик — «ЎҒИРЛАНГАН ҚИЗ» (жуфт соатларда).
А. Навоий номидаги Санъат саройи — «КИШАН ВА КАНХАЯ» (11.00, 14.00 17.00, 20.00). «КИСЛОТА» (10.00, 13.00, 16.00, 19.00).
Дўстлик — «ЎЛИМ МИКРОБИ» (ҳар соатда).
Москва — «КЕНГ ЖАҲОНДАГИ УЧ» (тоқ соатларда, 20.40).
Фурқат — «СЕВГИ, СЕВГИ» (11.00, 14.00, 17.00, 20.00).
Шарқ — «АМЕРИКА БУРГУТИ» (тоқ соатларда, 20.30).

Ўзбекистон республикаси Давлат матбуот қўмитаси қошидаги

«ИЖОД» ДАВЛАТ КИЧИК КОРХОНАСИ

ташкилот ва табаалардан чекланмаган миқдорда бланка ва этикеткаларни чоп этиш учун

БУЮРТМА ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Буюртмаларни бажариш муддати томонлар келишувига биноан белгиланади.
Манзилгоҳимиз: 700129, Тошкент шаҳри, Навоий кўчаси, 30-уй.
Телефонлар: 44-37-15, 44-30-38.

МУАССИСЛАР:
Халқ депутатлари Тошкент шаҳар Кенгаши ва «Тошкент оқшоми» журналистларининг жамоаси

Тошкент оқшоми

МАНЗИЛГОҲИМИЗ: 700000. ГСП, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32-уй.

Шанба ва якшанбадан ташқари ҳар куни ўзбек тилида чиқади.

ТЕЛЕФОНЛАР: қабулхона — 32-53-76, хатлар — 33-29-70, 32-53-79; эълон ва тижорат хабарларини жойлаштириш масалалари бўйича — 33-81-62, 32-55-34, 33-56-67.

Эълонлар ва тижорат хабарлари аниқ ва тўғрилиги учун жавобгарлик уларни берган ташкилот ва шахслар зиммасидадир.

Ўзбекистон Республикаси «Шарқ» нашриёт-матбаачилик концерни. 700000, ГСП, Тошкент, «Правда» рўзномаси кўчаси, 41.

⊙ 49.000 нусхада чоп этилади ⊙ Нашр кўрсаткичи 64690. ⊙ Буюртма № 13 ⊙ Босмага бериш вақти 11.30. ⊙ Босмага берилди 11.00. ⊙ 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10